AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 4-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 26-tą SAUSIO (JANUARY) 1935 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

Užsienis Domisi Klaipėdos Hitlerininkų Byla

Anglijos, Prancuzijos, Italijos, Vokietijos, Čekoslovakijos, Austrijos ir kitų valstybių žymesnieji laikraščiai atsiuntė į Kauną specialius savo korespondentus sekti ir aprašyti Lietuvos kariuomenės teisme svarstomą didžiulę Klaipėdos hitlerininkų bylą. Dabar jau įvairiuose reikšmingose Europos laikraščiuose spausdinami platus pranešimai apie Lietuvą, klaipėdiškių hitlerininkų priešvalstybinį veikimą ir jų bylą. Išskyrus vokiečių spaudą, visur kitur dedamieji aprašymai pasižymi nešališkumu bei teisingumu. Dažnai pabrėžiama, kad Klaipėdos hitlerininkai veikę labai panašiai, kaip Austrijoje ir butų galėję priversti prie kraujo praliejimo ir taikos suardymo, kaip tat atsitiko Austrijoje. Prancuzų laikraščiuose ta proga pažymima, kad vokiečiai nebuvo ramųs ir nebus, jie kibo į Austriją, dabar kimba į Klaipėdą, vėliau puls lenkų Sileziją bei kitus kraštus. Todel Lenkija esą negudriai elgiasi, susidėdama su vokiečiais, nuo kurių gali labai nukentėti. Tuo tarpu Lietuva, atkakliai stodama į kovą prieš vokiečius smurtininkus susiras sau kitose valstybėse užuojautos bei paramos ir sudarius su savo Pabaltijo kaimynais santarvę sugebės apginti savo teisę nepriklausomam gyvenimui.

Užsienių laikraščiai pabrėžia, kad Lietuva kovodama su vokietininkais, kartu gina ir kitų Pabaltijo valstybių interesus, o kartu ir bendrai kovoja už taikos išlaikymą Rytų Europoje.

Lietuvos Mokytojų Organizacijos

Visose Lietuvos pradžios, vidurinėse ir aukštesnėse mokyklose šiuo metu yra apie 5000 mokytojų. Į šį skaičių neįeina aukštųjų mokyklų mokytojai-profesoriai, kurių išviso yra apie 500. Beveik visi Lietuvos mokytojai yra susiorganizavę į tam tikras draugijas ir sąjungas. Vienos jų yra grynai pasaulžiurinės, o kitos-specialiai mokytojų bendriems reikalams skiriamos.

Žymiausios mokytojų organizacijos yra šios: tautininkų dr. Jono Basanavičiaus vardo sąjunga, mokytojų katalikų sąjunga ir mokytojų profesinė (kairiųjų) sąjunga. Jos visos jau gana senai ir sekmingai veikia. Visos trys mokytojų organizacijos buria pasaulėžiuros žvilgsniu, mokytojus ir juos lavina savo profesijoj bei bendram gyvenimui.

Šiomis dienomis Kaune įsisteigė nauja mokytojų organizacija: lietuvių kalbos ir literaturos sąjunga. Ji rupinasi lietuvių kalbos bei literaturos rinkimu. Vienu šios organizacijos steigėju yra prof. Mykolas Biržiška — žymiausias lietuvių literaturos istorikas ir to kurso dėstytojas Vytauto Didžiojo universitete.

Sausio 3 d. į Kauną buvo suvažiavę dr. Jono Basanavičiaus vardo s-gos skyrių atstovai savo metinėn konferencijon. Į šią konferenciją atsilankė ir švietimo ministeris prof. J. Tonkunas, kuris nurodė naujus, labai reikšmingus mokymo ir auklėjimo uždavinius. Tarp kitko, ministeris Tonkunas pasakė, kad mokytojai turi buti uoliausi švietimo bendradarbiai, kurie padėtų sekmingai mokyti ir auklėti augančiąją kartą — musų tautos ateities kurėjus. Nuo mokytojo darbo, nuo švietimo veikimo pareina Lietuvos likimas. Švietimo ministeris tarp kitko pastebėjo, kad Lietuva dar nėra sulaukusi normalių mokymo ir auklėjimo sąlygų. Neseniai atgavusi savo laisvę Lietuva turėjo viską iš pagrindų kurti ir organizuoti. Ligšiol jau daug padaryta, daug sukurta, daug suorganizuota. Tačiau tas buvo daroma labai paskubomis, nes gyvi reikalai ragino skubėti. Todel tas kurybinis darbas buvo daugiau kiekybės darbas. Ateity visas mokymo ir auklėjimo darbas bus daugiau kurybinis. — Tsb.

LIETUVA DUOS VOKIEČIAMS PLEBISCITĄ UŽ 500 METŲ?

Nuo Saaro Plebiscito laimėjimo Vokiečių spauda buvo apkvaitus ir pradėjo šukaut ne savo balsu, sakydama, kad po Saaro seka, Klaipėdos krašto plebiscitas, Dancigo koridoriaus ir abelnai paliuosavimas visų Vokės teritorijų, prarastų Pasaulinio karo mete. Ypatingai vokiečių smogininkų pulkai buvo pradėti virbuot apie Klaipėdos krašto parubežį, turbut rengėsi padaryt tame krašte coup d' etat, kad paskui ten paskelbus plebiscitą? Tačiau Lietuva tai matydama, neužmerkė akių, bet pašaukė savo 1907 ir 1908 m. atsarginius ant trijų mėn. del kariškos mankštos, kurie ir buvo pasiųsti del manevrų į Klaipėdos krašto pasienį. Žinoma, tas vokiečiams nepatiko ir todel jie griebėsi kurstymo priemonių kad ie vienus gyventojus sukiršinus su kitais. Tačiau tas vokiečių veiksmas Lietuvos neišgązinda, ji varo savo apsigynimo darbo tolyn neatsižvelgdama į jokius nacių šukavimus.

Kalbant apie Klaipėdos krašto plebiscitą, Lietuva visai jo nesibijo. Klaipėdos kraštas dar senovės laikais buvo kryžiokų atplėštas nuo Lietuvos ir išlaikytas svetimoje nelaisvėje per 500 metų, ir per tuos 500 metų vokiečiai to krašto gyventojams jokio plebiscito nedavė, taigi kaip jie dabar gali išdrįsti to iš Lietuvos reikalauti?

HAUPTMANN PASAKYS SAVO PASAKĄ

Flemington, N. J. — Po 17 dienų, laike kurių buvo išklausyta 87 liudininkų, New Jersey valstija duoda Hauptmannui atsakyti į visus apkaltinimus. Hauptmannas jau pradės pasiaiškinti ir gintis nuo apkaltinimo už nužudymą Lindberghų vaiko.

Kaip tik prieš tą pranešimą, Arthur J. Koehler, medžių ekspertas prie valdžios, įrodinėjo, kad kopėčios, rastos Hopewell, N. J. netoli Lindberghų namo, buvo padarytos Hauptmanno, iš medžio, paimto iš jo namo pastogės. Ekspertas parodė, kad dar pusė lentos stovi pastogėje, kur Hauptmannas gyveno ir kita pusė yra sudėta į kopečias. Valstija įrodo, kad Hauptmannas padarė šias kopėčias, pastatė prie lango ir įlipo pavogt vaiką. Lipdamas žemyn, kopėčios neatlaikė ir jis išmetė vaiką ir pats nupuolė sužeisdamas koją. Buvo liudininkų, kurie matė Hauptmanną netoli Lindberghų namų, Hopewell, N. J. Pas Hauptmanną atrasti $50,000, kuriuos Dr. J. F. Condon perdavė Hauptmannui. Dr. Condon pažino ir prisiekė, kad Hauptmann yra tas pats, kuriam įteikė pinigus atpirkti kudikį. Butų dideli stebuklai jeigu Hauptmannas galėtų sulaužyti nors vieną iš tokių kaltinančių liudijimų.

Atėjo dabar valanda, kada Hauptmannas turės pasakyt savo pasaką. Jisai pasakos apie savo gyvenimą nuo pat pradžių, kaip užaugo, kaip kariavo Vokietijos kariuomenėje laike pasaulinės karės, kaip jisai slaptai du kartu atvyko į šią šalį, o svarbiausia, kur jisai buvo kovo 1-mos dienos naktį, 1932 metuose, kada Lindberghų vaikas buvo pavogtas.

Sovietai Nusileidžia Japonams

Tokio. — Sovietai ar tai pabugę Japonijos veržimosi link sovietinės Mongolijos ar tai jausdami savo vidujinį silpnumą, žymiai sumažino savo reikalavimus Tolimų Rytų gelžkelio klausime. Jie sutinka priimti iš Japonijos tiktai 140 milijonų jenų ($39,900,000) už gelžkelį ir dagi nebereikalauja iš Japonijos pusės aukso garantijos. Prie tos sumos dar įeina atskira suma iš 30 milijonų jenų, kuri yra skiriama gelžkeliečių pensijoms. Trečdalis tos sumos bus išmokėta dabar, pusė — netolimoj ateity ir likusioji pinigų suma išmokėta bėgy 3-jų metų.

Sutartį pasirašė iš Sovietų pusės B. Kozlovskis, o iš Japonijos — ministeris Toho.

Priešinasi Japonijos Reikalavimams

Managua, Nikaragua. — Sulig spaudos pranešimo, patiriama, kad Nikaraguos prezidentas Monkada pareiškė savo protestą prieš Japonijos pastatytą reikalavimą. Japonijos reikalavimas yra, kad daroma perkasa per Nikaragua butų lygiateisė taip Japonijai kaip ir Suv. Valstijoms. Mat, šis kanalo perkasimas paeina iš Suv. Valstijų pusės, su tikslu, kad su jo pagelba butų galima sujungt bendrą susisiekimą tarp Atlantiko ir Pacifiko vandenyno.

Nikaraguos prezidetas pareiškė, kad tarptautinės tiesos riša Nikaraguą su Suv. Valstijomis, o ne su Japonija, ir kad tom šalim saulė šviečia nuo Amerikos, o ne nuo Azijos pusės.

Banditai Pavogė Pašto Troką ir $129,000.

Fall River. — Keturi banditai sulaikė Suv. Valstijų pašto troką ir pabėgo su registruotu paštu, kuriame buvo apie $129,000. vertės banknotų ir sidabro. Paštas buvo vežamas iš traukinio, kurs ką tik atvyko iš Bostono, į Fall River banką. Du bandtai su revolveriais sustabdė mažą pašto troką, šio miesto šiaurinėje dalyje ir privertė vairuotoją Herbert Reed, 42 metų įsėst į automobilį kur kiti du banditai sėdėjo. Vienas iš banditų nuvežė troką skersai Taunton upę į Swansea, gi banditai surišo Reido kojas ir rankas, aprišo akis ir pasodino į užpakalinę automobilio sėdynę. Tada banditai paėmė raktą iš Reido kišeniaus, atidarė troką, išėmė paštą ir pabėgo 3 automobily. Banditai paliko vežėją tame pačiame automobilį. Automobilistas važiuodamas pro šalį sustojo ir parvežė Reidą į miestą. Banditai paliko karą ir nuvažiavo juodu automobiliu. Policija dabar ieško to karo savininką. Kas suteiks informacijas vagių sugavimui, gaus $10,-000 iš valdžios.

Norima Paskirt $50. Mėnesinės Algos Bedarbiams

Washington. — Kongresui yra paduotas planas del bedarbių skaitliaus sumažimo, mokant paprasta alga $50. į mėnesį, o pinigai bus paimti iš bedarbių šelpimo organizacijos iš tų $4,-880,000,000. Argumentuojama, kad tuo planu pasinaudojant, ne sunku butų sušelpt 3,500,000 bedarbių. Tačiau tokis planas didžiumai kongreso narių nepatinka ir veikiausiai jis bus atmestas.

Dabar kongresan yra parengta devynios galybės visokių bilių del bedarbės panaikinimo. Iš jų vienas yra siulantis 30 valandų darbo dieną, kurį įvedus, manoma tikrai bedarbių skaitlius sumažint. Tačiau kiti argumentuoja, kad su 30 valandų darbo diena didžiuma išdirbysčių negalės verstis ir esą jos uždarys savo įstaigas ir tokiu budu dar daugiau bedarbių susidarysią.

Paskutiniu laiku Vašingtone daug kalbama apie senatvės ir nedarbo apdraudos bilius, bet pakol kas ir iš jų nieko gero nesimato. Anot tos lietuviškos patarlės, "Sotus alkano neatjaučia". Taip ir tie musų kongresmanai, gaudami po $10,-000. metinės algos bado nejaučia. Jie bedarbių ir kitus šalies gerovės reikalus svarsto tiktai kaipo savo pareigą atlieka, kad va, ir mes dirbame. Rodos jau laikas musų kongresmonams rimčiau pagalvot ir suprast, kad šalies gyventojai jau pradeda nebepasiganėdint vien prižadais, jie pradeda reikalaut ir atskaitos įšduot iš savo nuveiktų darbų.

Japonų Kariuomenė Iš Naujo Pradėjo Veržtis Kinijon

Peiping, Kinijoje. — Pranešama, kad japonų kariuomenė susidedanti iš 4,000 ginkluotos įgulos, puola Čaharos krašto 3 įtvirtintus miestus — Tušikovą, Kujuaną ir Tungšatze, kurie rubežiuojasi tarpe Mančukuo ir Čaharo. Pirmiausiai miestus bombardavo iš orlaivių, paskui juos apšaudė artilerija. Sakoma, kad kinų šauliai tvirtai laikosi ir miestų nenori atiduoti. Tačiau Kinijos centralinė bei Peipingo valdžia del šių įvykių esanti labai susirupinusi ir nori kaip nors susitart su Japonija, kad ją sulaikius nuo veržimosi Kinijos teritorijon.

Vienok yra maoma, kad Japonijos Kinija nesulaikys nuo veržimosi Čaharo link, kadangi Japonijos tikslas esąs netaip Čeharos kaip Sovietų Mongolija. O japonams pasiekus Sovietų Mongoliją, nebus sunku ją atkirst nuo Sovietinės Rusijos.

NACIAI DARO KARIUOMENĖJE PAKEITIMUS

Berlynas. — Sulig oficijalių pranešimų, patirta, kad kancleris Hitleris turėjo pasitarimus su savo karišku štabu, gen. Lutze, rudmarškiniu vadu ir propagandos ministeriu. Pranešimai sako, kad sutarta perorganizuot smogininkus. Todel jie dabar yra nuginkluojami ir jų pulkai iš naujo pertvarkomi.

LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

PASIBAIGĖ TEISIAMŲJŲ KLAIPĖDIEČIŲ HITLERININKŲ PASIAIŠKINIMAI

Sausio 5 d. Lietuvos kariuomenės teisme jau baigė pasiaiškinti visi teisiamieji Klaipėdos krašto hitlerininkai. Jų pasiaiškinimai kai kuriose vietose buvo taip painiojami ir juokingi, kad patys teisiamieji pradėdavo juoktis nesusilaikydami. Bet dauguma teisiamųjų, ypač Neumanno partijos nariai, vis daugiau atidengė tų paslaptingų dalykų, kurie visame krašte, ir galima sakyti, visame pasaulyje kelia susidomėjimo. Pasirodo, kad Zaso ir Neumanno partijos turėjo slaptus mirties teismus, kurie nutardavo nužudyti savo partijos neištikimuosius narius ir žymesnius Klaipėdos krašto lietuvių veikėjus. Lietuviams, kurie uoliai kovoja su Vokietijos naciais, buvo įtaisyta "juodoji knyga". Joje surašyti asmenys turėjo buti nužudyti.

Paskutinę pasiaiškinimo dieną dar du Neumanno partijos naciai atidengė daug teisiamųjų paslapičų. Jie prisipažino kaltais ir viską atvirai pasakė. Buvęs smogiamojo burio vadas Kubutat sako, kad jaunimas vėlai vakarais eidavo į miškus ir darydavo kariškus užsiėmimus.

— Musų užsiėmimo metu buvo išstatoma sargyba, bet aš nežinau, kam ji buvo reikalinga, greičiau, mus saugoti nuo policijos. Jaunimui buvo grąsinama kalbėti apie šiuos karišķus pasirengimus: "kas išsiplepės, tas bus laikomas išdaviku, o išdavikas nevertas gyventi Klaipėdos krašte ir, apskritai, ant žemės" —jiems sakydavo priešvalstybinių partijų vadai. Be to, atidengti ir kiti grąsinimai bei paslaptys. Kai kurie tesiamieji nejučiomis patvirtindavo, kad jie tikrai rengiasi Klaipėdos kraštą atplėšti nuo Lietuvos.

Sausio 7 d. pradėti klausinėti liudininkai. Jų parodymų visi nekantraudami laukia. Teismui reikės apklausinėti daugiau, kaip 500 žmonių.

Viso pasaulio spauda plačiai ir, daugumoj, teisingai rašo apie Kaune negrinėjamą valstybės išdavimo bylą. Net lenkų laikraščiai rašo gana plačiai ir beveik neiškreipia teisingų faktų. Tik vieni vokiečiai tyli, nes jiems labai negražu skelbti išdavikų darbus. Už tai, vietoj bylos aprašymo, vokiečių spauda kuo biauriausiai puola ir šmeižia Lietuvą bei lietuvių tautą. —

Caristai Iškėlė Vėliavą Bucharesto Mieste

Bucharest, Rumunija. — Šiomis dienomis čia gyvenanti rusų caristai ant pirmiau buvusio caro atstovybės buto iškėlė imperatorišką vėliavą.

Buvo pasiųsta iš valdžios viršunių atstovai ištyrimui dalyko. Sužinota, kad vėliava buvo iškelta kaipo protestas prieš Rumunijos valdžią, prieš pripažinimą Sovietų. Tačiau policija vėliavą nutraukė, o žmogų, iškėlusį buvusio Rusijos imperatoriaus vėliavą — suareštavo.

EINŠTEINO DUKTERS TURTAS KONFISKUOTAS

Berlynas. — Prusų valdžia konfiskavo Einšteino dukters žemės plotą Caputh apielinkėje arti Berlyno. Tas žemės plotas pirmiau priklausė prof. Albertui Einšteinui. Prof. Einšteinas yra nusistatęs prieš Hitlerio valdžią ir užtai pastarasis jo turtą konfiskuojąs.

33 Milijonai Frankų Propagandos Tikslams

Washington. — Prancuzija išleidžianti Suv. Valstijose 33 milijonus frankų propagandos tikslams per metus. Todel Hansonas, Amerikos spaudos bendrovės atstovas, kreipėsi į susisiekimo komisiją, kad ji padarytų tyrinėjimą kaslink propagandos išlaidų. Sakoma, kad Prancuzija tąja savo propaganda bando žmonių opiniją pakreipt į savo pusę. Mat Prancuzijai nemokėdama Suv. Valstijoms karo skolų, pradeda prarast žmonių pasitikėjimą kas skaudžiai atsiliepia į vidaus buklės reikalus.

Tautų Lyga Baudžia Paragvajų

Ženeva, sausio 16. — Tautų Lyga pradėjo veikt prieš kariaujančias šalis pietų Amerikoje. Pirmiausiai ji buvo pasiųlius taikos propoziciją tarpe Paragvajaus ir Bolivijos. Bolivija su pasiųlytomis išlygomis sutiko, o Paragvajus atmetė. Užtaigi dabar Tautų Lyga nutarė visiškai sulaikyt ginklų igabenima i Paragvajų, o paliuosuot Boliviją nuo ginklų embargo. Kas reiškia, kad ginklų įgabenimą Bolivijon niekas netrukdys.

Ir ištikrųjų, jeigu Paragvajus negalės iš kitur ginklų įsigabent, turės sutikt su Tautų Lygos siųlomomis taikos išlygomis, kitaip elgiantis, galėtų karą pralošt, ir but Bolivijos sumuštu.

Šiais Metais Bus Lietuvos Gyventojų Surašymas

Paskutinysis ir vienintelis Lietuvos gyventojų surašymas buvo padarytas 1925 metais. Nuo to laiko ligšiol Lietuvos gyventojų skaičius ir sudėtis žymiai pakitėjo ir ano surašinėjimo daviniai dabar jau yra netikslus. Tuo tarpu, koki gyventojai dabar yra Lietuvoje, kiek lietuvių, žydų, vokiečių, lenkų ir kitų tautybių, kiek kurios religijos ir kiti panašųs daviniai reikia žinoti.

Antrasis visuotinis Lietuvos gyventojų surašinėjimas įvyksta šiais 1935 metais, toksai surašymas Lietuvoje tikrai bus. Surašinėjimą ves Lietuvos centrinis biuras. Surašinėtojai aplankys kiekvieną namą ir surašys visus, nuo didžiausio ligi mažiausio. Bus užrašoma vardas, pavardė, amžius gimimo ir gyvenimo vieta, užsiėmimas, tikyba, tautybė, šeimos padėtis, raštingumas ir t.t.

Lietuvos centralinis statistikos biuras gyventojų surašymo reikalams turės išleisti apie 600.-000 litų. Centralinis statistikos biuras kiekvienam apskričiui paskirs savo įgaliotinį, kurie tokius pat įgaliotinius paskirs kiekvienam valsčiui. Surašinėjimo darban bus įtraukti studentai, mokytojai, mokiniai ir kiti. — Tsb.

Harmonizuojamas Lietuvos Himnas

Dabartinis Lietuvos himnas yra harmonizuotas jo autoriaus dr. V. Kudirkos. Vėliau jo muziką pataisė kiti kompozitoriai. Bet ji, nors nežymiai skiriasi, vis delto yra nevienoda. Dabar Lietuvos muzikai iškėlė sumanymą, Lietuvos himno muziką suvienodinti. Jie padavė net atskirą projektą ministerių kabinetui. Manoma, kad netrukus Lietuvos himnui bus nustatyta vienoda muzika. — Tsb.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Worcester, Mass

IŠ L.U.KLIUBO SUSIRINKIMO

Sausio 14-tą dieną įvyko L. U. Kliubo susirinkimas. Kaip paprastai taip ir šis, buvo skaitlingas. Susirinkimą pradėjo pirm. Jonas Dirvelis. Buvo priimta kliuban trys nauji nariai, visi jauni vyrukai. Raštininkas perskaitė nutarimus. Susirinkimas vienbalsiai priima. Po to seke finansų raštininko atskaita, kurią taipgi susirinkimas priima. Bet pasirodo, kad kai-kuriems draugučiams lig kad karsta pasidarė sėdėt; nerimsta. O aš sedziu prie stulpo ir žiuriu kas pasidarys.

Toliau seka viso biznio atskaitos, kurias smulkmeniškai išduoda pirm. pagelbininkas. Pasirodo, kad per metus kliubas turi dideles pajamas taipgi ir išlaidas; išlaidos nemažos, tačiau dar šiek tiek kliubui liekasi. Priimant metines apyskaitas, na ir pakyla lermas. Iš visų kampų pasigirsta šauksmai: prašau balso? Prašau balso? — Jonai, prašau balso! Aš stulpą apsikabinau ir laukiu kas bus toliau.

Balsų daugiausiai praso Jonai. Aš pradedu skaityt Jonus. Nagi, už prezidijumo stalo sėdi trys: pirmininkas, pagelbininkas ir raštininkas. Jau čia trys Jonai, o kiek dar kitur... Apart Jonų radosi ir daugiau balso prašančių, ir visi nori pirmutiniais kalbėt, atrodė lig kad butų nelyginant žydų vaikai. Jie reikalauja, kad butų išrinkta taip vadinama "biznio komisija", kuri vestų ir tvarkytų biznį ir kad ta komisija butų iš vieno pereitų metų buvusio pirmininko pagelbininko, buk tai tokiu budu sutaupysią kliubui daug turto. Bet kaip? To tai nepasakė. Tačiau iš tokio plano gali tik pasidaugint išlaidos, o nepasimažint, kadangi ta "komisija" iš vieno žmogaus už dyką nedirbs, ir del to, kad kaip pati kliubo valdyba, taip ir bord-direktoriai gauną iš kliubo atlyginimą už jų patarnavimą.

Kliube per daug metų buvo tvarkoma visas biznis per bord-direktorius ir valdybą. Viso 13 žmonių, kurie tvarko visus kliubo reikalus, o kas mėnesis ant susirinkimo išduoda atskaitas. Rodosi kad taip ir yra gerai. Bet dabar jau norėjo padaryt kitaip. Pasirodo, kad tie 13 narių, iš kurių du yra dar patys pirmutiniai kliubo tverėjai ir kurie per daugelį metų dirbo kliubo gerovei, dabar buk tai esą neteisingi ir jaisiais pasitikėt negalima, o esa tik tam vienam galima pasitikėti, buk tai jis esąs už visus teisingiausias ir mokyčiausias.

Mat, dar nenusiraminus su pereitų metų skandalais, o jau jie rengiasi prie ateinančių metų. Vyrai, dar peranksti.

Žinoma, kas tiesa, tai reikia pripažint. Reikia pasakyt, kad tos "tiesos" nori jaunas, energingas ir pasimokinęs vyrukas, šiek tiek apsipažinęs su lietuvių kalba ir gana įtakingas žmogus, tik savo nusistatymuose svyruojantis. Aš tikiu, kad jis ateityje galėtų atsiekt savo tikslą, jei tik išmoks save suvaldyt, išmoks kaip reikia lietuviškai protaut, ir tąsyk suprantama, kad turės pakeist savo programą kliubo gerovės deliai. Žinoma, jaunam, jaunystės reikalai ir rupi, bet už metų jis savo klaidas pamatys.

Na, dabar pažiurėkime kas rėkia, kad kliubo valdyba neteisinga. Vienas J. daugiausiai rėkia. O tas J. yra tik tam teisingas, kas į jo rankas nepapuolė ir neturėjo jokių reikalų. Net ir dabar neseniai anglų laikraščiuose tilpo žinia, kad tasai "teisingasis" yra šaukiamas į teismą už jo "teisigumą". Anot jų, tai tie tik teisingi, kurie turi piktumą ant gaspadoriaus ir nesiskaito su kliubo didžiumos tarimais. Jie skundžia kliubą valdžiai ir daro visokias pinkles. Mes galim politikaut, galim pyktis, bet kad užtai vieni kitus valdžiai skųsti, tai jau per daug, ir dagi užtai, kad jųjų draugučiai nebuvo išrinkti valdybon. Bet ką gali daryt, kad kliubiečiai jaisiais nepasitiki.

Kiti vėl šaukia, kad pirmininkas nepildo kliubo konstitucijos, kad valdyba nepildo Suv. Valstijų įstatymą, nes, esą kliube esąs toks žmogus, ir tokią vietą užima, kuri tinka tik Suv. Valstijų piliečiui, ir tam panašiai. Ir galima sakyt apie tą užburtą baro kraną viskas ir sukasi.

O jųs rėksniai rėksniai. Jųs šaukiate, kad reikia pildyt įstatymus. Tas labai gerai. Bet jųs patys pažiurėkite į savo praeitį. Ar jųs jau pamiršote ką jųs darete prieš porą metų? Ir atydžiai pažiurėkite kaip jųs pildėte Suv. Valstijų įstatymus? Jųs nepildydami tų įstatymų darėte sau pelningą pragyvenimą ir išleidot vaikus į mokslą. O jeigu jųs butumet pildę tuos įstatymus, kuriuos jųs dabar kitiem siulot, tai nebutumet to padarę. Tiesa, vienas iš geriausių dalykų, tai yra pildyt kaip valstybės taip ir draugijos įstatymus. Ir jeigu juos visi pildytų, tai ant šio pasaulio užviešpatautų taika, ramybė ir teisybė, o su tuo ir žmonių skurdas išnyktų.

Bet ar gali but didelis prasižengimas prieš valstybę, jeigu vienas kliubo darbininkas yra nepilietis?... ir kuris prie pirmutinės progos bus pilietis? Žiurint teisingai, iš dviejų kliubo darbininkų vienas turėtų but pilietis, o kitas ne. Delto kad ir kliubiečiai ne visi yra piliečiais. O tie nepiliečiai geriausį kliubui biznį daro. Aš girdėjau, kad nepiliečiai jau pradeda organizuotis.

Taigi po to viso trukšmo, kliubo reikalai bus tvarkomi po senovei. Juos tvarkys valdyba ir bord-direktoriai.

Toliau buvo išduotas pranešimas kaip buvo gauta gėrymams leidimas del 1935 metų. Pranešėjus pasakė, kad leidimas del gėrymų gaut ėjo labai sunkiai, kadangi buvo paduota ant kliubo penki skundai ir dar per pačius kliubiečius. Apie skundikus niekas nieko nekalbėjo, nei jų įvardino, gal but dar neteko sužinot kas jie per vieni. Tačiau vienas atsistojęs pareiškė, kad jis kliubo valdžiai neskundęs. Taip pat ir kitas pasiaiškino. Šalia manęs sėdėjo ramaus budo žmogus, kliubietis ir atsikreipęs sako: "Tur but jie patys darė skundus, tai, sako, nevidonai, esą juos reiktų pas Hitlerį pasiųst".

Pirmininkas ir kasierius taipgi paaiškino kaip sunku buvo leidimas gaut, bet gavo ir nekainavo nė vieno cento. Skundėjai dabar pamatė, kad jų tas nešvarus darbas nuėjo niekais, tai nutilo kaip klempsą pririję.

Mat, vargšai, tiek dirbo, tiek naktį nemiegojo ir nieko nelaimėjo. Ar nepikta? Perversmas nepasisekė nelyginant kaip Valdemarui prieš Smetoną. Nors jau kelinti metaik api tie patys žmones nerymsta, rengias prie perversmo ir vis nepasiseka. Matyt, kad česnako imperijoje atsirado šnipų, kurie juos pačius išduoda. Gaila, kad taip yra. Gaila ir paties imperatoriaus, bet tai geras pasimokinimas. Yra sakoma: "Jaunystė—kvailystė, ant senatvės pasimokins".

Ir aš bučiau nieko nesakęs, jeigu jųs butumet neskundę valdžiai. Galima pyktis, galima kritikuotis viens kitą, bet daryt valdžiai skundus tai jau perdaug nakališka. **Kliubietis**

Philadelphia, Pa.

DAUG IR GERAI DARBUOJASI

Šv. Jurgio parapija, Richmonde, visuomet surengia pramogų. Ten visi dirba susiklausomai ir vaisiai pasirodo labai geri. Taigi, pramogų salėje netruksta, ne tiktai parapijos, bet ir draugijų reikalams. Vėliausias parengimas įvyks sekmadienį, sausio 27-tą, Šv. Jurgio parapijos svetainėje, kampas Salmon. ir Venango gatvių. Tą dieną, 7-tą valandą vakare, Šv. Onos moterų-merginų draugija rengia "card party".

Kviečiam ateiti kuo daugiausia svečių, nes turėsite progą palošti kortomis, persitikrinti ir pamatyti kiek susirenka lietuvių ir kaip jie linksmai praleidžia laiką. Nusistebėsite iš jų vieningumo ir pastebėsite kaip jie visi mėgsta darbuotis. Užtikrinam, kad jeigu vieną kartą atsilankysite į Richmond dalies lietuvių parengimą, tai norėsite visados lankytis. Delko taip yra? Visa to priežastis yra, kad Richmond dalies lietuviai turi gerą kleboną kun. Ignį Zimblį, kurs su visais visuomet ima dalyvumą ir pataria saviemsiems, kuomet kreipiasi įvairiais reikalais. **"Balandėlis"**

Philadelphia, Pa.

REIKŠMINGAS KONCERTAS

Philadelphijoje tarp ričmondiečių dabar yra pardavinėjami koncerto tikietai Šv. Jurgio parapijos mokyklos; tai reiškia, kad šio koncerto programą išpildys vaikučiai-mokiniai; šis koncertas įvyks sekmadieny, 3-čią vasario, 5-tą valandą vakare, parapijos svetainėje, ties Salmon ir Venango gatvių. Patartina kiekvienam į tąjį koncertą atsilankyti deliai dviejų dalykų: 1) deliai to, kad išgirsit kiek viakučiai-mokiniai yra išlavinti gabaus chorvedžio mokytojo Antano Dziko, ir ar puikiai jie moka padainuoti; ir 2) kad, kaip girdėjau, sesutės-mokytojos, rengėjos to meno vakaro, tą koncertą rengia pagarbai Šv. Jurgio parapijos klebono kun. Igno Zimblio. Mat, 1-mą vasario pripuola jo vardūvių diena — Šv. Ignatiejaus. Patyriau, kad daug parapijonų yra pasirengę dalyvaut tame kun. Zimblio pagerbimo koncerte.

K. V.

AMERIKOS LIETUVIO ADMINISTRACIJOJ DAR GALIMA GAUT ĮVAIRIŲ 1935 METŲ KALENDORIŲ ANT PARDAVIMO

Lietuva Sveikinasi su Amerika 25c
Dariaus-Girėno Kalendorius 25c
Lietuvos Karys Sveikina Lietuvaitę 25c
Laisvas Klaipėdos Uostas 25c
Kražių Skerdynė 25c

Visi kalendoriai Vertės $1.25 Pasiųsim už $1.00

Pasiųsim 10 skirtingų ir dailiosios lyties kalendorių už $2.00

Kas norėtų imt del pardavinėjimo, duosim 50 nuošimčių. Kas reiškia, jei prisiųsit $5.00, tai kalendorių pasiųsim už $10.00 vertės. Kiekvienas kalendorius gatavai apdirbtas su lietuviškais ar angliškais numeriais ir pakaba, parsiduoda po 25 centus atskirai. Rašykit tuojaus

Amerikos Lietuvis 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Brooklyn, N. Y.

SUORGANIZUOTAS TAUTINIŲ DRAUGIJŲ CENTRAS

Iš Lietuvos į Ameriką išeivybei jau sukanka apie 70 metų amžiaus. Tiesa, iš pradžių į šią šalį ne daug lietuvių atplaukdavo, bet ilgainiui, ateivybės skaitlius Amerikoje žymiai pasidaugino.

Atkeliavusieji į svetimą šalį lietuviai, neturėjo savy prirengtų dvasinių jėgų, kad galėtų be sunkumų sekti amerikonų gyvenimą, jie buvo priversti kurti savotišką veikimą: steigė laikraščius, organizavo draugijas ir kiek tik sugabėjo, tiek įnešė savo kulturos.

Laikui bėgant iš Lietuvos išeivija vis didėjo, prasiplėtė lietuvių veikimas, organizacijos augo narių skaitliumi ir kapitalu, atsirado įvairių politinių pažiurų partijų, prasidėjo politikavimas ir varžytinės už pasekėjus. Kartu, kai kurie vadukai stengėsi sudaryti sau šiltesnes vietas, tikslu, pragyventi iš savo tautiečių triuso. Ilgainiui, ypač vėliausiu laiku musų tarpe atsirado daug oportunizmu persiėmusių, neva "veikėjų", ir visas jų veikimas tik ir pasireiškia, kad kaip nors išsilaikyt prie kokios nors organizacijos apmokamoje vietoje. Taip veikiant lietuvių išeivijai, ypatingai uždrąudus ateivybę, Amerikoje lietuvybei pradėjo grėsti pavojus. Atsidurėme ištautėjimo likime. Senesnėsės laidos kai kurie veikėjai musų viešą veikimą taip nupolitikavo, kad daugiau nepakenčiama.

Kaip visur ir visados, taip ir dabar, išeivijai į paramą atėjo pats gyvenimas. Lietuvos Nepriklausomybės idėja, jos dabartinis gyvenimas priauklėjo mums kitą laidą, jaunąją visuomenės veikėjų laidą. Didelė jų dalis, tai Amerikoje gimę, parvežti į Lietuvą jauni vaikai, Lietuvoje išauklėti, užaugę iki 20 metų vaikinai ir merginos, išauklėti ir užgruzdinti tautybės idėja, vėl pas mus į Ameriką sugrįžo, ir dabar susijungę su Amerikoje augusiu ir išsiauklėjusiu jaunimu ir jų vadais, pradeda paimti veikimo vairą į savo rankas. Prie jų prisideda senesnieji idealistai veikėjai. Oportunistai, nubloškiami į šoną, prasideda grynas tautinis kulturos darbas sujungtomis bendromis jėgomis. Siauras tarp draugysčių politikavimas juose neturi vietos. Į tai jie žiuri kaip į kokį gaišinantį kitiems darbą. Aukščiau nurodytas veikimas aiškiai pasireiškia visoj Amerikoj, tik ne vienokioj formoj.

Jaunuoliai yra susiorganizavę į įvairias organizacijas: dailės kulturos, mėno, ir sporto. Visos yra kulturinio pobudžio ir švariai veikia lietuvių naudai: lošia teatrus, rengia paskaitas, koncertus, ir kelia sportą. Tik jų veikime, taip kaip dabar yra, tebėra viena netoleruojama yda — tai perdidelis išsiblaškymas. Tą ydą norėdami panaikint, Tautininkų Kliubas Brooklyne, numato reikalinga jaunuolių organizacijas jungti į bendrą veikimą suorganizuojant bendrą centrą, ir veikti subendrintomis jėgomis nė vienai organizacijai nenustojant savo savistumo.

Subendrintasis veikimas bus padrąsinimu į daug našesnį, ir visuomenei naudingesnį darbą. Veikėjams suteiks daug daugiau pasitenkinimo; kliubams ar draugijoms suteiks didesnę medžiaginę naudą.

Mes, kurie tokius pat darbus veikiame per eilę metų, iš patyrimo žinome, kad tokis veikimas daug apsunkina veikėjus, sumažina veikimo vertę, darbuotojai negauna atitinkamo pasitenkinimo, remiančios lietuvių veikimą organizacijos dažna medžiaginiai nukenčia, ilganiui buna priverstos nustoti veikt, veikėjai netekę upo, pradeda kaltinti visuomenę už nerėmimą, o visuomenė neremia dažniausia del to, kad veikėjai nepajėgia tinkamai visuomenę patenkinti del jėgų ir darbuotojų išsiblaškimo. O tas išsiblaškavimas yra del to, kad "veikėjai" apsistatę "savaisiais", neprileidžia rimtų, visuomenę sudominti veikėjų, bijodami nustoti savo vietelių.

Numatydamas tai, Brooklyno tautinės kulturos kliubas sumanė ir sušaukė Brooklyno jaunuolių šešias organizacijas, kad tas veikiantis jaunimas subendrinsavo veikimą. Jėgų subendrinimas pirmiausia reikalingas, kad vieni kitų principus pripažintų, kad vieni kitų idėjos darbams nekenktų, bet kooperuotų, ir vieni kitų darbus paremtų. Dabargi, prieš tų pačių jaunuolių norą dažnai įvyksta nesusipratimai kulturinį vienodą darbą bedirbant. Ačiu nesutartinam veikimui, ir patys veikėjai, ir parengimų lankytojai dažnai jaučiasi apsivylę.

Kada organizacijos bus rišamos vieno bendro centro, tada bus nustatoma tvarka ateities darbams. Ir net pasiskolins viena grupė nuo kitos reikalingus specialistus savo programus geriausia atlikti. Tik tada bus galima laukti rimto veikimo ir patenkintos publikos.

Ligi šių dienų dagyvenom net to, kad organizacijos norėdamos išsilaikyti, pataikauja palaidai publikai, jai vergauja, kad tik geriau įtiktų, o auklėti visuomenę ir jai vadovauti, neišdrįsta. Taip yra tik dėka tam, kad neturime bendro sutarimo. Jaunimas iš senesniųjų veikėjų tikisi nurodymų, laukia tėviškų pamokinimų, praktiškų pavyzdžių, ir kaip skaudžiai nusivilia, kad pastebi vietoj auklėtojo — suvedžiotoją; vietoj mokytojo — oportunistą; vietoj vado — išnaudotoją. Todel ir yra butinas reikalas del sekmingo veikimo visoms jaunuolių organizacijoms sudaryti bendras centras, iš kurio sems: sutarties, pasimokymo, vieningumo, broliškumo ir pažangos pavyzdį, kuriuo ves visuomenę.

Ir štai, šių metų sausio 17-tą dieną, Lietuvių Piliečių Kliube, 80 Union Ave., Brooklyne, Tautininkų Kliubo inicijatyva įvyko bendras, darbščių, visuomenę mylinčių, lietuvybei pasišventusių organizacijų posėdis. Dalyvavo:

Amerikos Lietuvių Tautininkų Kliubas, Lietuvos Daina, Brooklyn Liths, Dramos Ratelis Vairas, Lietuvių Mėno Teatras, Dariaus-Girėno Kliubas (Lituanica), ir Lietuvių Meno ir Dailės draugija.

Visos tos organizacijos reprezentuoja apie tris šimtus organizuoto gražaus jaunimo ir suaugesnių. Tokia veikiančių žmonių jėga susiorganizavo į vieną Tautinių Organizacijų Centrą, paskirdami iš kiekvienos draugijos po du atstovus, kurie sudaro tarybą. Toji taryba pirmam savo posėdy išsirinks savo valdybą, ir reikia tikėti, pradės naują kryptį lietuvių gyvenime.

Tokio centro pareigos bus, nelyginant gydytojo, užsikrėtusią oportunizmo liga, visuomenę gydyti. Niekad Amerikos lietuviai socialiame gyvenime tiek daug nenukentėjo, kaip vėliausiais metais. Mųs įsteigtos ir išauklėtos organizacijos, visuomenę vedančios bendru kulturiniu keliu — liko nustumtos į šalį, kitos visiškai pražudytos, tik dėka to, kad kai kurie musų veikėjai turėtų užtikrintą sau vietelę, apsuptą "savųjų" grupės.

Darbai kurie kadaisia buvo atliekami, kaip auklėjanti spauda, kulturinis teatras, paskaitos, konstruktyvės ne propagandinės prakalbos, ir visos kitos taip mums brangios ir pamokinančios pramogos, dar iki šiandien nepamirštos. Šiandien praktikuojamos pavienių žmonių idėjos jų pačių asmeniškai naudai. Ar pavyks Tautininkų Kliubui aukščiau išdėstytą planą įgyvendinti? Tai pareis nuo bendrai susitelkusių viršminėtų organizacijų noro, ir jų pasišventimo.

Mes žinome kokį prieš save darbą turime. Pirmiausia "pavieniai veikėjai", norėdami save gelbėti, mus mėgins desorganizuoti visokie karjeristai. Organizacija — tai tautos atspindis. Bet organizacija nepataikavo ir nepataikaus vienam asmeniui — karjeristui, veikėjo rolėje; grupelę galima suvaldyti, bet ne organizuotą kulturingą visuomenę. Mes kulturinga visuomene pasitikim, nes tik tokioj visuomenėj randam tą medžiagą, kuri veda mus ir sykiu mųs tautą į gražų rytojų.

J. Sagys

Maspeth, N. Y.

SUSIORGANIZAVO VILNIUI VADUOTI SĄJUNGOS SKYRIUS

Pereitą penktadienio vakarą, sausio 18-tą, p. Kubiliaus namuose, Maspethe, buvo susirinkimas patriotingų lietuvių ir jie nutarė suorganizuoti VV. Sąjungos skyrių. Padėti skyrių suorganizuoti, pakviestas p. J. Steponaitis, Vil. Vad. Są-gos ir Vilniaus Geležinio Fondo įgaliotas talkininkas. Jisai labai smulkmeniškai išaiškino visus šios organizacijos užsimojimus, užduotį, atliktus darbus ir kas toliau turi but veikiama. Susirinkusieji davė p. Steponaičiui įvairiausius paklausimus, į kuriuos buvo gražiai, aiškiai atsakoma.

Pagaliau susirinkusieji, matydami, kaip yra svarbu Vilniaus Vadavimo darbą dirbti, nutarė įsteigti skyrių. Čia pat išrinkta skyriaus valdyba. Pirmininkas p. Kubilius, sekret. p. Pačėsa, kasin. p. Klaščius. P-nas Steponaitis paliko skyriaus valdybai Vilniaus pasų ir ženklelių, kuriuos šis skyrius uoliai pasižadėjo savo apylinkėje platint.

Kitas Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus susirinkimas bus ateinantį penktadienį, sausio 25, pas p. Kubilių, 7343 Grand Ave., Maspethe.

Kiekvienas lietuvis privalo buti Vilniaus vaduotoju, buti VV. S-gos skyr. nariu; kiekvienas lietuvis privalo įsigyti Vilniaus pasą, Vilniaus ženklelių. Įsigiję Viniaus pasą jau skaitosi šios organizacijos nariu, jokių sunkenybių, jokių narinių mokesčių nereikia, tik į Vilniaus pasus už kiek kas išgali įklijuoja Vilniaus ženklelius. Įsigykit, gerbiamieji po Vilniaus pasą, ir lipykit į juos ženklelius! Kas gali, kam laikas leidžia, ateikit į susirinkimą šio penktadienio vakarą! Visi ir visos esate kviečiami prisidėti prie šio skyriaus! Visi į kovą už Vilnių!

Reporteris

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

UŽ DYKĄ UŽ DYKĄ
50,000 Bonkų
"Mintol Nose & Throat Drops"
Geresniam Persišaldymų Gydymui
Tikslu greitai supažindint su šiuo žymaus chemiko nauju išradimu, Naminių Vaistų Laboratorijos išdalins 50,000 — 30 centų vertės bonkų, per paštą, visiškai už dyką tiem, kurie tik prisius savo vardą ir adresą ir sykiu penkias markutes po tris centus už persiuntimo ir supakavimo išlaidas. Jeigu jus dažnai užkariauja šalčiai, nepraleiskite nepasinaudoję šiuo pasiulymu tuojau. Adresas: Home Relief Laboratories, 238 Pleasant St., Malden, Mass.

LIETUVIAI AMERIKE

Hartford, Conn.

LIETUVIAI ČIAMPIONAI. LA BOHEME OPERA. SLA 124 KUOPOS PROTESTAS

Vietos Lietuvos Vyčių kuopos basketbolo jauktas laimėjo čiampionatą nugalėdamas basketbolo rungtynėse šiuos jauktus: Burnsides, Wethersfield, Rhymers ir Waterman Guards; šie keturi jauktai kovojo už čiampionatą visi šie jauktai buvo nugalėti Lietuvos Vyčių jaukto laimėjusio čiampionatą Basketbolo Didžiosios Lygos Hartforde. Bravo Vyčiai!

GRAŽI OPERA

Naujos Anglijos didmiesčiai senai atsisveikino su operomis, Bostonas, kurį Ameirka laiko kulturos centru (istorinės kulturos — aut.), ligi šiol dar susilaukdavo bent kelių operų, bet ir Bostone jau pradėjo mažėti tyrojo meno mėgėjų skaičius. Operetiški vaidinimai jau ir Bostone yra retenybė, bet Hartfordas užima Bostono rolę, čia Metropolitan Operos artistai lošia ir koncertuoja.

Hartfordas bene jau pasiekė ir pralenkė Bostoną finansiniu ir meno kulturos atžvilgiu, čia jau randame vadinamų "aristokratų", daug turtingų bankierių, stambių pramonės ir industrijos "baronų". Šie elementai ir sudaro didelę dalį publikos, besilankančios į operetiškus spektaklius ir užmoka brangią Metropolitan Operos artistų ir dainorių grupei kainą už vaidinimą ir lėšas specialio traukinio, kuriuomi atvežama Opera su visomis scenerijomis, orkestru ir artistais.

Sausio 15 d. Bushnell Memorial Hall buvo vaidinama Opera La Boheme; salė veik kupina buvo publikos — 3 tukst. žmonių. Žymiausieji artistai: Lawrence Tibbett Marcello rolę vaidino, jis yra Amerikos Šaliapinas! Nino Martini, italas, žavėjo publiką savo lyrišku balsu Rudolfo rolėje; Millo Picco vaidino Schaunardo rolę; Pampilio Malatesta, Benoito ir Alcindro; o gi garsioji lakštingela, Lucrezia Bori, vaidino Mimi rolę; Max Altglass, Parpignolo; V. Lazzari, Colline; Nina Morgana, Musetta; Carlo Coscia, Sarzeno. "La Boheme" labai pavyko, sukėlė daug ovacijų tuliems artistams; žinoma, basas, ypatoje p. Lawrence Tibbetto ir lakštingela Bori žavėte žavėjo mėgėjus. Šie du artistai žvaigždės vienintėlės Amerikoje, garsiausios pasauly operetiškos grupės, paliko nemirštiną įspudį Hartfordo publikai.

Taipgi dainavimas gražių arijų — duetų p. Martini su p-le Bori buvo malonumo įspudžiai. Šie du artistai buvo sutikti gausiais aplodismentais ir palydimi. Taipgi L. Tibbett stovi greta šių dviejų operos artistų, jis Amerikos publikai labiau mylimas negu garsusis Rusijos Šaliapinas.

JAU PROTESTUOJA

Susivienijimo Lietuvių Amerikos 124 kuopos nariai jau protestuoja ir smerkia SLA. Pildomąją Tarybą už pakėlimą mokesčių į pašalpos skyrių. Susirinkime 13 sausio dieną kilo ginčai ir debatai ir nutarta pasiųsti protestą SLA. viršininkams. Tuli argumentavo, aiškindami, kad SLA. viršininkas nuolatos ramino mus — aiškino nariams — kad nebus mokestis keliama, nes SLA. finansai ir investmentai yra geram stovy, o dabar ką jie padarė! — sušuko narys — kur jųjų prižadai ir teisybė?! Ar ilgai mes jiems leisim mums akis dumti ir nesąmonėmis mus vaišinti — taip skambėjo argumentai. Bet assesmentus tuli užmokėjo, kiti mano apleisti Susivienijimą, nes girdi bus daugiau assesmentų netolimoj ateity ir tik del to, kad SLA. viršininkai bevaldydami pusantro milijono dolerių vertės organizaciją, privedė ją prie finansinio krizio.

"A. L." Reporteris

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišenini žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina $1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

Newark, N. J.

SAUSO 27 D. NEWARKE PUIKUS VAKARAS

Newarko lietuviai dar nematė tokio vakaro, koks bus sausio 27 d. Lietuvių Salėje, 120 New York Ave., Newarke. Tam vakare matysite radio artistus, nes rengiamas Jono Valaičio, WHOM radio programa. Girdėsite dainuojant Bayonnės Merginų Kvartetą, kuriuo vadovauja Aleksandra Pareigiutė, įžymi muzikė, Bayonnės aukštesniojoj mokykloj muzikos mokytoja; matysite juokdarį ir girdėsite dainininką Kazį B. Kraučiuną iš Brooklyno; dalyvaus kanklininkas Jonas Sadauskas, 12 muzikos instrumentų specialistas; skambins Bambergerio muzikos skyriaus vedėja Newarke p-lė M. Badauskaitė; klasikai muzikai Norman Albert ir Vincas Carney linksmins gražiausia klasiška muzika; šoks ir skambins pianu Jersey City jaunuolės Marytė Sadaitytė ir Stela Čepkavičiutė. Eiles sakys jauniausia dalyvė Danutė Žiugždaitė. Šokiams gros Jurgio Akialo vedamas Bob Barrett radio orkestras. Bus radio stoties įrengimai, kuriais vadovaus United Sound Service vedėjas Vladas Mardosa. Ir įžanga tik 50c; rezervuotoms vietoms 75c, šokiams 35c.

Koresp.

Philadelphia, Pa.

VISI UŽGANĖDINTI — PASEKMĖS GEROS

Sekmadienį, sausio 6-tą, šiais metais, įvyko kortų ir kaulukų lošimas, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Apie keturi šimtai rėmėjų prisirinko tą vakarą, pasidėkojant susipratusiems geros valios žmonėms, kurie atjautė parengimo tikslą. Nežiurint blogų laikų, prisirinko skaitingas burys ir visi gražioj nuotaikoj praleido vakarą, tai ir parengimas davė nemažai pelno.

Jau kelintas panašus parengimas įvyko, bet ikšiolei nebuvo panašaus pelno, kaip šis vakaras turėjo. Atmokėjus šio vakaro visas išlaidas, pelno liko $280.00. "Amerikos Lietuvio" skaitytojai jau žino kokiam tikslui buvo rengiamas šis vakaras, bet dar kartą paminėsiu. Tas visas pelnas sunaudotas taip: atmokėta $147.00 skola už parapijos dujinį pečių; $40. p. Lazdauskui, vamzdžių taisytojui už įvedimą ir sudėjimą plautuvo; likusis pelnas $93.00 buvo paskirtas parapijai. Šie nauji pagerinimai, įvesti į parapijos svetainę ir jais galės naudotis visi esant reikalui, rengiant kokius nebut parengimus.

Tokiomis geromis pasekmėmis visi rengėjai patenkinti tais pirmos rušies supirktais ir įtaisytais reikmenimis, kaip pečiu, plautuvu, peiliais, šakutėmis, stalais, staltiesėmis, puodais, bliudais ir t.t. Pasidėkojant visiem kurie rėmė, galima viešai pasakyt, kad viskas užmokėta, nėra jokios skolos.

Užtai rengėjai ir šeimininkės taria padėkos žodį pirmiausia Lietuvių Rakandų Kompanijos savininkui p. Antanaičiui, 1427 So. 2nd gatvės, Philadelphijoj už labai gražų ir minkštą matrasą, vertės $20.00. P. Antanaitis visiems sąžiningai patarnauja, kurie tik kreipiasi rakandų reikalais į jo viršminėtą krautuvę. Taipgi ačiu širdingai tiems, kurie suaukavo dovanas — išviso buvo 108 štukos. Dovanos bus suteiktos geriausiem lošėjam.

Šio vakaro pasisekimui darbavosi sekantieji veikėjai: Jurgis Pranckunas, pirmininkavo; Antanas Užumeckis, graborius, jam pagelbėjo; Ona Balčiunienė, krautuvės savininkė, rašteninkavo; taipgi nuoširdžiai pasidarbavo L. Barauskienė, O. Jurgaitienė, O. Notorienė, p. Paškevičienė ir p. Rimdeikienė. Merginos sodalietės daug pasidarbavo. Lucija Disso, iš Point Breeze, taipgi kitos geros valios moterys prisidėjo prie šio darbo. Minėta komisija reiškia padėką "Amerikos Lietuviui" už paskelbimą ir tam kurs priduoda žinias spaudai. Taigi skaitykite "Amerikos Lietuvį", nes čia rasite visas svarbias ir vėliausias žinias. Prenumeratos kaina tiktai $1.50 metams. Užsisakykite.

"GEDEMINO PARKO" REIKALAI SUTVARKYTI

Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos a.a. mirusio klebono kun. J. J. Kaulakio vedėjo nuosavybės "Gedemino Parko" reikalai visi jau sutvarkyti ir visi kurie norės, galės išsinuomot šią vietą gegužinėms. Kaip žinote, po savininko mirties, jo visas turtas eina per teismą. Todel ir parkas turėjo atsidurti į teismą, pakol viskas teisėtai per teisėją buvo raštiškai perduota Šv. Vincento Labdarybės draugijai. Taigi, dabar visas "Gedemino Parkas" yra Labdarybės Draugijos nuosavybė. Tiesa, prisėjo gerai susiimti su Paskolos Bendrove, esančia Camden, N. J., ir su privatiškomis ypatomis, kurių motrgičiai siekė bendrai 48 šimtus dolerių. Bet, pasidėkojant parinktai iš parapijos ir Labdarybės draugijos komisijai iš gabių darbuotojų, viskas išėjo Labdarybės draugijos naudai.

Šioji lietuvių nuosavybė randasi gražiame pušyne, kur oras yra tikrai sveikas, švarus ir kvepiantis. Kurie norėtų parką susirast ar pamatyt gali naudotis šiuo adresu: Chews Landing, N. J., Lithuanian "Gedemino" Park. Kurie norėtų nuomotis šį parką gegužinėms ar išvažiavimams, turi kreiptis į Šv. Vincento Labdarybės Draugijos pirmininką Jurgį Pranckuną, 216 Morris gatvės, Philadelphia, Pa., arba telefonu DEW 4224.

Nėra reikalo platint jokių kalbų arba abejojimų kas link "Gedemino" Parko, nes jisai yra tikrai lietuvių nuosavybė po Šv. Vincento Labdarybės Draugijos priežiura, neatsižvelgiant kas ir kokie asmenys įeina į valdybą. Kiek teko sužinot, nuomos kaina už parką didžiųjų švenčių dienoms yra $50., visai prieinama kaina, o vietos užtektinai. Jau pradėta teirautis del surengimo vasaros gegužinių šioje vietoje. Kurie pirmiausia kreipsis, tie laimės tinkamesnes dienas. Visi gali pasinaudot šiąja proga.

"Balandėlis"

LIETUVIŲ POEZIJOS ANTOLOGIJA ANGLŲ KALBA

(Laiškas iš Amerikos)

Lietuvių katalikų dienraštyje "Drauge", išeinančiame Čikagoje, Stasys Pieža, B. A., straipsnyje "Lietuvių poetų antologijos anglų kalba reikalu" iškelia šį svarbų reikalą, vykusiai nusakąs Amerikos lietuvio patrioto jausmą, (kuris pastumėjo ir šios minties pasireiškimą). Paimtais Prano Vaičaičio žodžiais:

"O, tėviškė, koks mielas kraštas,
kurio taip netekau umai, —
to neišreikš nė vienas raštas,
tą pasakys vieni jausmai...".

Tai tie jausmai ir verčia straipsnio autorių norėti, kad lietuvių poezija butų žinoma jį apsupantiems angliškai kalbantiems žmonėms, kuriems gali buti įdomus lietuvių tautos savotiškumas.

Straipsnio autorius sako:

"Kaip patiekti Lietuvos individualybę anglams? Paskaitę enciklopedijoj jie randa šiek tiek apie mus faktų; pažvelgę į žemėlapį jie įsivaizduoja musų tautos poziciją prie Baltijos; panagrinėję musų kalbos tarpimą, jie sužino jos antikinę svarbą. Faktai, geografija, mokslas apie tautą nesuteikia skaitančiai visuomenei tos tautos jausmų, aspiracijų, išsilaikymo instinkto, estetinio skonio — individualizmo".

Kad tą spragą užpildyti, autorius sako taip:

"Nei Lietuvos žemėlapis, nei psichologinis budo nagrinėjimas, nei filosofinė hipotezė taip apčiuopiamai, taip jausmingai, gražiai neatvaizduos Lietuvos, kaip, pavyzdžiui, Pr. Vaičaičio žodžiai:

"Yra šalis, kur upės teka
linksmai tarp girių užiančių
ir meiliai tarpu savęs šneka
prie giesmininkų vieversių.
Ten prakaitas aplieja žmones
prie vasaros sunkių darbų
ir prastas parėdas marškonis
apdengia sąnarius visų.
Ten tave meiliai pavaišina,
kai tik nueisi į svečius, —
ten tave myli, valgydina,
kiek tiktai leidžia išteklius.
Ir grakščios tos šalies merginos
ten žydi visko kuopukiau...
Šalis ta Lietuva vadinas...".

Stasys Pieža mano, kad supažindinti anglus su lietuvių poezija yra tinkamiausia Amerikos lietuviams studentams. Jis sako dar taip:

"Kad yra daug silpnos lietuvių kalba poezijos — neginčijamas faktas. Deginkime ir anglams patiekime tiktai pelenus. Konstatuojame, kad toj konflagracijoj liks medžiagos ir proponuojamai antologijai. Kuo tą propoziciją pamatuojam? Tuo, kad vien tik Kristijono Duonelaičio hegzametrinis eilėraštis "Metai" yra paralelinė žymiausio Anglijos poeto, James Thomson, "The Seasons". Musų antologijoj tik mažmožio to pruskunigio kurinio užtektų". (Atrodo nereikalingu pravardžiavimu "pruskunigio" vardas šiam lietuvių poetu, nors tas poezijos reikalas keliamas ir katalikų spaudoje. Ar. V.).

Reikia sutikti su straipsnio autoriumi. kād be daugelio kitų davė mums daug deimantų, kuriuos drąsiai galima patiekti svetimiesiems, šie lietuvių poetai: Maironis, Putinas, A. Jakštas, Liudas Gira, Vaičaitis, Strazdelis, Vienažindis, Baranauskas, Poška, Vaitkus, Krėvė, Binkis, Gustaitis, Mikuckis, Steponaitis Edm., Zigmas Gėlė, Faustas Kirša, Balys Sruoza,, Tyrų Duktė, Vaidilos Ainis, Stasys Budavas, (tuos vardina str. autorius, beveik neklysdamas).

Ir lietuviams amerikiečiams, anot Piežos vertimas lietuvių poezijos anglų kalbon nėra negalimas. Pieža nurodo ir tokius vertėjus: Joną Kmitą, kun. Končių, L. Šilelį ("Draugo" redaktorius. Ar. V.), Seirijų Juozą, Žilvitį, Joną Širvintą, Snaudalį, kun. Kripą, Dulkyną, Andrių Šnipą, M. Zujų (— "Garso" redaktorių. Ar. V.), "Darbininko" — Kneižį, "Studentų žodžio" — Pilipauską, "Mažųjų Draugo" — kun. Biskį, "Vyties" — kun. Valančių ir adv. Savicką, ir kitus.

Pasirodo, kad ir lietuvių kalbos versifikacija ir ritmas yra pritaikomi anglų kalbai. Pieža duoda pavyzdį — Putino eilėraščio "Rytas" vertimą, kurį padarė vienas lietuvis studentas laisvai, o Čikagos kunigas William Desmond, (airys, buvęs "Le Petit Seminaire" redaktorius ir to žurnalo poetas) taip sutvarkė angliškai, kad yra estetinio pasitenkinimo, kaip ir skaitant šį eilėraštį lietuviškai.

Lig šio laiko anglų kalboje lietuvių literatai neminimi. Columbia universiteto antologija liečia pietų slavų, čekoslovakų, lenkų poeziją, o apie lietuvius nieko. Anot Piežos, (jis — senesnis už mane "amerikonas", todel juo ir "ramstausi" panašiu atveju. Ar. V.), pagamintąja lietuvių poezijos antologija pasinaudotų ir Columbia ir kitos svetimtaučių antologijos.

Straipsnio autorius kviečia draugijas arba asmenis tą darbą finansuoti. Kaip pavyzdį, nurodo Katalikų Federaciją, kurios šių metų suvažiavime jau ragina kelti lietuvių antologijos anglų kalba reikalą.

Pradžią padaryti kviečiama Marianapolio kolegijos mokytojiją ir mokiniai, išleisdama minimą antologiją, kitų pavyzdžiu, savo vardu.

Kadangi reikalas gyvas, bet darbas yra gana didelis, be to Amerikos lietuvių spauda permažai pasiekia Lietuvą, tai visiems besidomintiems šiuo reikalu galėsiu tiekti žinių (arba priimti straipsnius — atsiliepimus del šio reikalo, kuriuos vietoj budamas, geriau numatysiu, kur išspausdinti), nes, be abejonės, dar daug bus Amerikoje tuo reikalu rašoma ir svarstoma. Mano laikinas adresas toks:

Mr. Arėjas Vitkauskas, 2138 Coulter Street, Chicago, Ill.

Šia proga siunčiu plunksnos visiems broliams ir seserims linkėjimus iš Fordo "sostinės" — miesto Detroit, Mich., iš kur rašau šį straipsnį.

Arėjas Vitkauskas

VIENYBĖS

PRENUMERATOS VAJUS

Visi kviečiami dalyvauti "Vienybės" vajuje, kuris prasidėjo lapkričio 1 d. ir baigsis sausio 31 d. Lenktyniuojantiems prenumeratą rinkėjams skiriamos

Trys dovanos pinigais I—$50., II—$35., III—$15.

ir daug dovanų knygomis. Be to duodamas ir komisas.

Klauskite smulkmenų

LITHUANIAN PRESS CORPORATION.
Publishers of Vienybė
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

$1.00 – Sandaros Jubiliejinė Dovana – $1.00

Užsirašiam laikraštį "Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTĖS. Užsirašymo laikas nuo Rugpiučio-August 1-mos dienos iki Vasario-February, 1935. "Sandaros" kaina $2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikraštį "Sandarą" čieliems metams.

Vardas-pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas, valstija .....

SANDARA — 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

DIRVA

Didelis, 8 pusl., 20 metų senumo tautinės minties savaitraštis

Redaguoja K. S. KARPIUS

"Dirva" yra vienatinis stipriausias tautinės minties Lietuvių savaitraštis Amerikoje, plačiai skaitomas Suv. Valstijose, Kanadoje, Lietuvoje ir kitose pasaulio dalyse.

"Dirva" talpina puikius istoriškus Lietuviškus raštus, gražias dainas, įvairius juokus, sveikatos straipsnius, visokias žinias iš Lietuvos ir viso pasaulio, ir gina Amerikos Lietuvių tautinius reikalus.

PASIŲSKITE LAIŠKE $1.00, gausit "DIRVĄ" per pusę metų

Prašyk numerio pamatymui — siunčiama nemokamai

"DIRVA"
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LAIŠKAS IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO

Gerb. Dėdė! Dėkuoju Jums už laišką. Aš labai nustebau, kad mano laiškas Amerikos Lietuvio įdomiu pripažintas. Todel ateityje parašysiu dažniau. Duosiu daugiau padavimų iš mažai kam žinomos gražiosios Nerijos padangės. Tiesa, svetimšaliai gražiąją Neriją gerai žino — jie labai sužavėti. Todel ir mes lietuviai turime daugiau ir geriau pažinti savo kraštą. Ir neturim užmiršt, kad musų Tėvynė graži Lietuva.

Lietuvą lankydami pasaulio garsenybės susižavėjo; ne-tik nutautėję lietuviai, bet ir svetimtaučiai trokšta apsigyventi Lietuvoje.

O išeiviai, gyvendami išblaškyti po visus kraštus, kurių akis dar nematė gražiosios Tėvynės, turi semti padavimus iš spaudos, ir turi suprasti, kad per kelias gentkartes gyvenant svetimam krašte, greitai nutautėja: kilmė ir tautiškumas lieka iš lietuviškos pavardės, o jau lietuviškumo šeimoje jokio požymio nelieka. Idealis lietuvis visuomet bus Tėvynės mylėtojas, t.y., jo kilnumo pareiga. Aš manau, kad daugiau dėdei aiškinti nereikia. Tikiu, visiems suprantama, kad jaunosios kartos nutautėję lietuviai nebus tos dvasios kaip išaugę tikroje patriotų šeimoje. Praeities laikų išlautėjimą galima pateisint, kad seniau mažai buvo lietuviškos literaturos. Bet šiandiena be pateisinimo. Šiandiena yra Kaune "Užsienio Lietuviams Remti draugija, prie kurios kiekvienas užsieny gyvenąs lietuvis gali kreiptis ir bus aprupintas literatura. Todel nuo šios dienos, kiekvienas susipratęs lietuvis neturi nutautėti, nutautint savo šeimą, mainyti kilnios dvasios idealą ant svetimo, užmirštant savo tėvynę, — niekint savo tėvus ir kilmės tautą.

Todel ir dėde, auklėk šeimą lietuviškoje dvasioje. Atvykę, pamatys, kad tikrai maloni ir graži tėvų — kilmės Tėvynė. Ras gražioje Nerijoje Šveicarijos gražius kalnus, Afrikos Saharos dykumą ir apgaubtą, lenkų aro sparnais musų sostinę Vilnių.

Gerb. Dede, kitą laišką parašysiu greitu laiku. Pasakosiu jame kiek atgal apie Neriją. Turiu parašęs padavimų iš Nerijos žvejų gyvenimo. Nekuriuos spaus dino Klaipėdoje einantis dienraštis "Lietuvos Keleivis". Todel aš noriu ir dėdei pateikti iš savo kampo padavimų kas dėdei pasirodys įdomų.

Žinai, dėde, apie Neriją vokiečiai išleido daug knygų. O lietuvių kalboje aprašymas tik pradžia. Gyventojai yra labai įdomųs, turi daug savotiškų papročių, burtų.

Paveikslą dėdės gavau, labai dėkuoju; per savo apsileidimą praėjusiam laiške nepaminėjau. Už tai dabar pasiunčiu Jums Vilniaus Albumą kaipò dovaną nuo savęs.

P. S. — Jei pasiųsite "Amerikos Lietuviui" šį laišką, tuomet aš noriu atsiklausti gerb. Am. Liet. redakcijos: "Ar bus tinkami Amerikos Lietuviui mano raštai iš Nerijos, kurie jau buvo spausdinti Lietuvoje, "Lietuvos Keleivy"? Jei bus tinkami, aš dapildęs, Tamstoms pateiksiu.

Jonas Mikalajunas

Nuo Red.: Gerb. Jonai, Jusų raštai musų skaitytojams labai pageidaujami ir įdomųs. Klaipėdos dienraštį "Keleivį" mažai kas skaito iš musų skaitytojų ir abelnai iš šiaurės Amerikos", todel jame tilpusius apie Nidą padavimus prašome prisiųst, pakartosime Amerikos Lietuvy.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

AMERIKOS LIETUVIAMS VERTA ĮSIDĖMĖTI

UKĖS SU TRIOBOMIS UŽ 12 DOLERIŲ PER MĖNESĮ

Amerikos lietuvių gyvenimo buklė per pastaruosius 10 metų atsidurė labai neaiškioje padėtyje. Didžiuma musų išeivijos pasiekė savo amžiaus 40 metų ir daugiau, industrijos žvilgsniu, pasidarė neprieinamas. Visiems yra gerai žinoma, kad paprastas darbininkas, ypatingai nemokantis jokio amato, sulaukęs savo amžiaus, 40 metų, turi labai mažai progų gauti darbą. O tie, kurie pasiekė 45 metus ir daugiau, tų likimas liekasi tikrai apgailėtinas.

Prieš 10 metų Amerikoje buvo taip vadinama "prosperity" arba didelis darbymetis. Tada pas daugelį lietuvių susitaupė ganėtinas kapitalas, kad butų galima baigt amžį prie taupingos sistemos. Tačiau tie laikai prabėgo, sutaupyti centai žlugo, o tie, kurie turėjo ne pilnai išmokėtas nuosavybes, prarado jas negalėdami atmokėt likusią skolą. Toks likimas palietė šimtus tukstančių lietuvių šiaurinėje Amerikoje. Kitais žodžiais tariant — sunaikino jų visą turtą. Tiesa, prieš "depresijos" atsiradimą kaikurie mokėjo sunaudot tinkamai savo uždirbtus centus, pirkdami tik tokias nuosavybes, už kurias paiegė pilnai užmokėt. Tokie šiandien yra laimingesni. Kiti turėjo susitaupę pinigų ir nuvažiavę į Lietuvą, ten pirko ukius. Tik verta pastebėti, kad daugelis pirkusių Lietuvoje ukius, kaszinkodel ne visi patenkinti. Mat Amerikoje nors prie sunkesnių sąlygų, bet daugiau liuosesnių negu Europoje, Amerikos gyvenimas jiems atrodė prielankesnis. Todel daugelis pirkusių ukius Lietuvoje, greitai jais apsidžiaugė, ir stengėsi kuogreičiausia juos parduoti, ir gryžti Amerikon. Ar ištikrųjų Lietuvoje gyvenimas jiems buvo neprielankus? To klausimo čia mes ne diskusuosime.

Bet šiais laikais ir Amerikoj padėtis jau kitokia negu buvo seniau. Pinigų liko pas mažai ką, ir jeigu liko, tai jų jau neužtenka nusipirkimui ukio ar namų. Paskolos gauti tiesiog ne įmanomos. Tuom patim kartu važiuot į Lietuvą be pinigų irgi nėra mažiausio išrokavimo, ypatingai Amerikos lietuviams, į kuriuos Lietuvos žmonės labai dažnai žiuri neprielankiai. O pagaliaus juk ir pačioj Lietuvoj yra pakankamai gyventojų, daug mažažemių ir bežemių nemažai. Žmonės ten vargais-negalais verčiasi kaip išmano, tad ir iš Amerikos parvykus Lietuvon, ypač paprastiems darbo žmonėms, be pinigų, gero tikėtis negalima; viskas kas lieka, tai elgėtavimas, senatvės sulaukus.

TAI KĄ DABAR DARYT?

Peržvelgus visą Amerikos lietuvių gyvenimo klausimą, darosi aišku, kad yra tik viena išeitis — taikytis prie gyvenimo Amerikoje. Į čia atvykę jauni vyrai ir merginos, prarado sveikatą, todel taikymasis prie vietinio gyvenimo negalima skaityt jiems blogu. Tik, kad prisitaikyt tinkamai, reikia sekti Amerikos gyvenimo eigą, ypač šiais laikais, kada Suvienytų Valstijų Prezidento Roosevelto administracija ir Suv. Val. Kongresas daro daug palengvinimų tiems, kurie miestuose kenčia bedarbės priespaudą. O kad bedarbių skaitlius nesiduoda lengvai prašalint, tai aišku, kad ir pati bedarbė nesiduos panaikint vien industrijos pagelba. Milijonams žmonių parsieis skirtis su miesto gyvenimu ir eit ukininkauti. Ukininkavimui žemės Suvienytose Valstijose yra labai daug, geros, nejudintos, neapdirbamos dar, net trisdešimtyje valstijų.

Pastaromis dienomis pasirodė iš Washingtono išėjęs pranešimas, kuris skelbia štai ką:

"Federališkas projektas aprupinimui darbininkų gyvenimo, duoda progą visiems tiems, kurie turi mažas įeigas, įsigyti ukininkavimui žemę su visomis reikalingomis triobomis. Tokia žemė yra padalyta į didesnius ir mažesnius plotus, nuo vieno akro iki trisdešimts. Kas gali per mėnesį mokėti po $12,65, gali tokius namus su žemės plotu, įsigyti, nereikalaudamas nieko įmokėti iš anksto. Tokios ukės, su triobomis, įvertinamos no $2,000 — $4,000, kuriuos reikia išmokėt per 30 metų, mokant kas mėnesis ne daugiau $12,65 sumos ir 3%. Tokios ukės bus steigiamos trisdešimtyje valstijų.

"PWA korpuso, statybos divizijos vedėjai sako, kad jau pradėta statyt 1,100 tokių ukių reikalingos triobos. Ukių steigimui projektas valdžios finansuojamas dvidešimts penkiais milijonais dolerių. Iš tos sumos jau išleista penki milijonai pradžiai, perkant žemę ir statant triobas. Už šitas ukės pirkėjų sumokami valdžiai pinigai, bus suvartoti kitiems projektams".

Lietuviams reiktų pasinaudoti šia proga, nes tokia proga ne visada pasitaiko. Tose vietose, kur yra daug geros žemės, ten galėtų įsisteigt didelės lietuvių kolonijos.

Kiek vėliau pasistengsiu suteikt platesnes informacijas šiame reikale, kaip tik gausiu iš Washingtono reikalingas žinias.

B. F. Simons-Simokaitis

AUSTRIJA IR VOKIETIJA

Stebint politinius santykius tarp Austrijos ir Vokietijos, galima įžiurėt juose daug priešingumų ir nesusipratimų, kurie atsirado del savotiškos Vokietijos politikos Austrijos atžvilgiu.

Ištvermingumas ir energija, kurią rodo Austrija, besigindama nuo hitlerizmo užsimojimų, — yra įsidėmėtinas. Visų pirma Austrija bijosi, kad jos neištiktų toks pat likimas, kaip Bavariją ir kitus katalikiškus pietų Vokietijos kraštus, kurių politinį ir kulturinį seperatizmą (stengimąsi atsiskirti) be jokios atodairos užgniaužė protestantiška Prusija.

Be to yra dar ir kita priežastis, del kurios austrų dauguma yra nepalankiai nusiteikusi prieš hitlerizmą. Šitoji priežastis gludi tame, kad kitaip aiškinama tautos sąvoka Berlyne, kitaip, Vienoje.

Hitlerizmas, kaip žinia, pripažįsta tiktai gryną tautybę, tai reiškia tokią, kurioje nėra jokių svetimų rasių priemaišų. Rasės grynumo teorija sudaro visų dabartinės Vokietijos vyriausybės žygių pagrindą. Šimtaprocentinis Vokietis pagal hitlerizmo teoriją yra tiktai tas, kuris gali įrodyti, kad jo kraujuje bent nuo trečios kartos nėra svetimos rasės, o labiausiai žydų (hitlerininkų manymu, visos svetimos rasės yra blogesnės už germanų rasę) kraujo priemaišos. Ir tik toksai asmuo gali užimti valstybinę vietą ir dalyvauti politiniame, visuomeniniame ir kulturiniame tautos gyvenime.

Turint tatai galvoje, reikia pasakyti, kad jeigu hitlerininkai paimtų valdžią Austrijoje, tai apie ¾ austrų negalėtų užimti jokių valstybinių vietų ir negalėtų dalyvauti nei politiniame nei visuomeniniame ar kulturiniame gyvenime. Mat, austrai nėra grynakraujai vokiečiai.

Per šimtus metų Austrija pasidarė daugelio tautų: slaviškų, romaniškų ir kitų valstybė. Dar antroj 19-to šimtmečio pusėj kalbamąjai Austrijai priklausė lombardų žemuma. Nuo 16-to šimt. Habsburgų valdžioj buvo čekai. Tame pačiame amžiuje atiteko dar Austrijai Vengrija. Po Lenkijos padalinimų Austrija dar daugiau padidėjo. Jos sienose atsirado nemaža lenkų ir ukrainų. Užgniaužusi 1848 m. pavergtų tautų atgimimo sąjudį, Habsburgų dinastija monarchija su Austro-Vengrijos vardu išsilaikė iki 1918 metų, t.y. iki didžiojo karo pabaigos.

Del ankščiau sakytų įvykių Vienos miestas tapo didelės valstybės centru. Jis diena dienon augo, kadangi iš visos monarchijos vietų plaukė, vyko į Vieną įvairių tautybių ir kalbų žmonės, kurie ilgainiui vedybų keliu maišėsi tarp savęs. Neatsispyrė prieš tą procesą ir vietiniai vokiečiai. Todel dabar vargiai rastum Austrijoj tokią šeimą, kuri — pagal hitlerizmo rasės reikalavimus — galėtų išrodyti savo rasės grynumą. Austrai, žinoma, kalba vokiškai, bet, Hitlerio akimis žiurint, jie nėra vokiečiai.

Austrijos vyriausybė taip pat griežtai pasisako prieš hitlerizmą ir jo siekimus. Kancleris Dolfusas buvo padėjęs visas pajėgas, kad suorganizuoti kuo stipriausią atsparą prieš Vokietijos siekimus. Užtat ir buvo hitlerininkų nužudytas, tačiau Dolfuso pradėtu keliu eina ir dabartinė Austrijos vyriausybė. Austrai nenori nieko bendra turėti su hitlerinės Vokietijos vokiečiais.

Nuo Dolfuso nužudymo laiko Vokietija neva sušvelnino savo politiką Austrijos atžvilgiu, bet iš tikrųjų hitlerininkų apetitai nė kiek nesumažėjo. Jie varo dabar slaptą propagandą. Taip daro jie todel, kad už Austrijos nugaros stovi Italija, Mussolini, kuris niekuomet nesutiks, kad Austrija atitektų Vokietijai.

A. Lapinas

Kaip Eina Lietuviškos Enciklopedijos Leidimas

Beveik visos tautos turi savo enciklopedijas. Tai žinių lobynas, kuriame viskas smulkiai ir aiškiai surašyta. Tokia enciklopedija yra kiekvienos tautos kulturos dideli turtai.

Prieš du metu ir Lietuvoje buvo pradėta leisti sava lietuviška enciklopedija. Tą milžinišką darbą atlikti pasiėmė didžiausia Lietuvoje koperacinė knygų leidykla "Spaudos Fondas". Kiekviena mokslo ir visuomeninio gyvenimo sritis enciklopedijoje turi savo redaktorius, tos srities žmones. Vyriausiu lietuviškosios enciklopedijos redaktorium yra profesorius Vaclovas Biržiška.

1934 metais enciklopedijos redakcija yra išleidusi 15 lietuviškos enciklopedijos sąsiuvinių. Redakcija daro griežtų pastangų kiek galint medžiagą trumpinti ir tuo leidimo darbą pagreitinti. Tačiau stropiai žiurima, kad tas trumpinimas nepakenktų enciklopedijos rimtumui. Tarp kitko redakcija deda visas pastangas iš vietų gauti kuo tiksliausią informaciją. Ir šiame darbe Lietuvos policija yra geriausia enciklopedijos redakcijos talkininkė. Į redakcijos paklausimus iš policijos ateina apie 50% atsakymų, iš kunigų — 10% ir mokytojų — 1%. Apie atskiras Lietuvos vietas informacija dažniausiai "šlubuoja", nes ji remiama lenkiškais ar rusiškais daviniais.

Enciklopedijos leidėjai nusiskundžia, kad per mažai prenumeratorių. Kai buvo ji pradėta leisti, tai pirmą tomą prenumeravo 9.153, o dabar trečią tomą prenumeruoja tik 6.522 žmonės. Nežiurint didelio prenumeratorių skaičiaus sumažėjimo leidėjai mažina ir enciklopedijos prenumeratos kainas. Dabar jos vienas tomas kaštuoja tik 36 litus. Svarbų musų tautai lietuviškos enciklopedijos leidimo darbą uoliai remia Lietuvos švietimo ministerija, kuri net paragino visus savo įstaigų valdininkus ir mokytojus enciklopediją prenumeruotis.

NAUDOKIS ŠIĄJA PROGA

Prisiųsk mums $2.00
O gausi 400 puslapių knygą

20 AMŽIAUS KARAS

Audimo apdaruose, vertės $1.00

Ir prie tos dar $4. vertės kitokių knygų

ir visos skirtingos

Apie Politiką, Ekonomiją, Socialogiją, Istoriją, Apie Pasaulinį karą; taipgi ton sąskaiton įeina įvairios pasakos, belitristika, poezija, juokai, sapnininkas, kiromantija, monai ir visokios kitokioos čia nesužymėtos knygos, kurias galima įsigyt šiame knygų išpardavime.

Įdėk konvertan $2.00 ir pasiųsk žemiau pažymėtu adresu, o mes pasistengsim tuojau pasiųst $5.00 vertės knygų išskaitant persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvis
10 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

V. M. Klausutis

KEISIS EUROPOS POLITIKA

VOKIETIJA TAIKINSIS SU RUSIJA. LENKIJA NEPASITIKI HITLERIUI. LENKAI SILPNI. RYTŲ LOKARNAS IR LIETUVIŲ-LENKŲ DERYBOS.

Tenka laukti greitu laiku atmainos Europos politikoj. Amerikos laikraščių korespondentai, politiški observatoriai praneša, kad Vokietijoj bus didelių permainų, Hitleris nenoriai, sąlygų verčiamas turi keisti politiką vidaus ir užrubežio. Generolai Werner Von Fritsch ir Kurt Von Hammerstein daro spaudimą iš vienos pusės, industrialistai ir Prusijos Junkeriai, iš kitos pusės. Sakoma, kad bus sudarytas naujas direktoriatas krašto valdymui ir politikos nustatymui. Butent Gen. Werner von Fritsch bus Vice-Kancleriu; Gen. von Hammerstein bus Apsaugos Ministeriu; Baronas Nadolny, užrubežių reikalų ministeriu. Rosenbergas, Muelleris ir Goebels bus atstatyti iš dabar užimamų vietų Ministerijoje. Šitoki gandai ateina iš konfidenciališkų šaltinių.

BERLYNAS NORI SUSIARTINTI SU RAUDONĄJA MASKVA

Iš Paryžiaus C. Argus praneša, kad Berlyno akįs nukreiptos linkui Maskvos. Ne tik ekonominiu, bet ir politikos atžvilgiu; Berlyno ponai nori susitarti su Maskvos valdovais. Dabar, kuomet Francija susitarė su Italija, šių tautų vienybė užsienių politikoje pastato Vokietija izoliacijon, arba, verčia pasiduot Francijos ir Anglijos įtakon; Hitleris to nenori dasileist, vokiečių politikos "fliurtas" su japonais ir lėnkais baigiasi, Hitleris Lenkijos sutartimi ir draugingumu nesiramina ir iš lenkų tradicijinių francuzų bičiulių, nelaukia paramos Vokietijai. Hitleris, lenkų su vokiečiais sutartį laiko, paprastu politišku gestu, o ne realybės faktu. Vokietijos karo vadovybės priešaky stovinti vyrai sako, kad Lenkija silpna, jos kariuomenė prasta, jos karingumas butų menkas, nes lenkų ginklai prasti, karinė organizacija nedrausminga ir nebus patvari; Lenkija ekonomiškai silpna, gi politiškai dar silpnesnė. Šitaip vokiečiai įvertina Lenkiją.

RUSIJA GALINGA

Vokietijos karininkai, kurie yra ištyrę Rusijos karinės organizacijos padėtį sako Rusija galinga, jos kariuomenė yra patvari, gerai išlavinta, rusų ginklai geri — moderniški ir daug jųjų rusai turi. Žodžiu, Rusijos karo mašinerija ir oro laivynas sudaro Rusijos galybę.

Vokiečiai, butent, kitados manė, kad japonai galingi, bet dabar jau kitaip mano, girdi, japonai dabar menka jiega prieš Rusiją.

Šios butent priežastys sumažino ir pagaliaus visiškai likvidavo pašnekėsius Berlyno, Varšuvos ir Tokio diplomatų, kurie butent rodavojosi užpulti Rusiją ir pasidalinti jos pakraščiais. reikalų ministeris Baronas von Neurath, kaip anglų ir francuzų, taip ir italų diplomatijos sferos neradęs Vokietaijai išeities, bus pakeistas žymiu diplomatu Rudolfu Nadolny, buvusiu Vokietijos pasiuntiniu Mask voje.

Šituos pranešimus tenka laikyti neabejotinais, nes kuomet Berlyne tokios kalbos girdimos, mes matome japonų su rusais santykių gerėjimą, japonų švelnėjimą. Bet dėja, Stalino grupė dasileis vokiečius, ar tarsis su jais, kuomet Hitleris, kad ir bus pažabotas, bet jis visviena paliks priešaky. Nors ir abejotina, tačiau vokiečiai gatavi keisti gaires.

RYTŲ EUROPOS LOKARNAS

Pabaltijos kraštų vyriausybės susiartino, bet dėja, tas jųjų susiartinimas nėra iš jųjų pačių iniciatyvos padarytas, tai yra iš Rusijos ir Francijos diplomatų Litvinovo ir nužudyto Barthou reikalavimų sudarytas, ir del to, santykiai Latvijos ir Estijos su Lietuva, kaip atrodo, labai paviršutiniški — dirbtini. Tai nėra tų kraštų vyriausybių nuoširdaus geismo dalykas.

Nenuostabu tad, kad latvių ir estų vadai žiuri į Paryžių ir tan kiai pažvelgia į Varšuvą; nei viena šitų Lietuvos artimų kaiminkų nėra pasisakę nuoširdžiai, kad jos laiko lietuvių su lenkais ginčą del Vilniaus reikalingu išspręsti Lietuvos naudai. Ne, šios dvi valstybėlės vengia; nusistatymas jųjų neitralus. Aišku, kad jos tai daro ar besibaimindamos lenkų, ar pateikaudamos jiems, vienok jųjų tokis nusistatymas neminkština lietuvio jausmų. Tatai, šių valstybių nuosėklaus solidarumo, rimto bendradarbiavimo nelaukiame.

Šitokios sąlygos ir verčia tulus Lietuvos vadus galvoti apie santykius su lenkais. Lietuva verčiama likviduoti ginčia su lenkais, o kas ją verčia, jeigu ne šitie musų kaimynai, kurie yra Francijos vedamos politikos įtakoje? Tad, dabar eina gandai apie 2-jų diktatorių — A. Smetonos ir J. Pilsudskio pasitarimus ir pagaliau neva besiartinančias derybas, ne kiek mus nestebina.

Tačiau reikia abejot, kad Lietuvos Prezidentas galėtų ir drįstų palikti Vilniaus klausymą kybanti ore besiderėdamas su Pilsudskių? Tuo labiau tenka abejot, kad Pilsudskis padės į šalį savo "lenkišką unarą" ir širdingai ir reališkai bandys derėtis su Smetona del suartinimo Lietuva su Lenkija. Ne, Pilsudskis nebus realistas; kaip ligi šiol taip ir dabar bus pasiputęs, Vilniaus jis neišsižadės. Ar gi lietuvių tauta galės buti palanki ir draugiga lenkams išplėšusiems Lietuvos širdi? Tai negalimas daiktas. Del to tenka manyti, kad lietuvių—lenkų dėrybų gandai pasibaigs dar karta gandais.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo A. Yuška, M. D., Chicagoje

RADIUMAS IR JO VERTĖ GYDYME

(Tąsa)

Radiumo spinduliai eina beveik tokiu greitumu, kaip ir šviesa ir turi neatsakomą jėgą, arba energiją. Tyrinėtojai yra apskaičiavę, kad, jei turėtų vieną toną radiumo ir galėtų suvaldyti jo spindulius, tai jų jėga butų tokia didelė, jog dižiausį laivą galėtų varyti 15 mylių į valandą per 30 metų.

Radiumo spinduliai, pagal jų bangų ilgumo ir greitumo, yra padalinti į kelioliką rušių ir jie pavardinti grekiškų radžių vardais: alpha, beta ir t.t. Alpha ir beta spinduliai dėl jų kenksmingumo, nėra vartojami medicinoje. Jų spindulių bangos buna didesnės už kitas, tai jos nepersikošia per daugelį metų, tokiu budu jos pasilieka metalinės trubelės sienose, kur radiumas yra laikomas. Gamma spinduliai yra daug mažesni ir greitesni. Tai jie lengvai pereina per tam tikro storumo metalinę trubelę, palikdami kitos rušies spindulius. Gamma spinduliai, patyrusių gydytojų atsargiai vartojami, buna naudingi gydymui daug pavojingų ligų. Patsai radiumas irgi yra nevartojamas medicinoje, tik buna vartojamas jų krištolinės druskos, svarbiausiai radiumo bromidas. Radiumo dujos, arba spinduliai, (emanation or niton) tai yra gamma spinduliai laboratorijose su tam tikrais aparatais surenkami į mažytes stiklines trubeles, atsargiai saikuojami dozose yra taipgi vartojami gydymui pavojingų ligų. Gydytojas su auksine adata įsmeigia keliose vietose į žaizdą ir per kelioliką valandų spinduliai sunaikina gyvybei pavojingą ligą. Radiumo spinduliai yra vartojami gydymo vidurinių ligų. Gamma spinduliai buna ištirpomi vandenyje, alyvoje ar kitokiam skystime ir atsaikuojamomis dozomis duodami ligoniui gerti. Tą patį skystimą galima įleisti po oda į skaudamus narius. Kaikurias odos ligas gydo maudynėmis. Taipogi buna priruošiami tam tikri indai, inhalatorium, kur įleidžiama radiumo kvepavimui. Bet pastarieji budai, del jų neparankumo, yra mažai vartojami.

Medicinoje radiumo kiekis, arba doza, yra saikuojami mikrogramais (viena tukstantinė dalis gramo), o radiumo spinduliai mikrocurais (viena tukstantinė dalis metro). Kadangi radiumo spinduliai yra galingi, delto jų dozos buna mažos.

Radiumo spinduliais gydoma sekančios ligos: vėžys, tumorai, liaukų ir odos tuberculozas, odos neužgydomos žaizdos (valasninkas), karpos ir kaikurios rušies apgamos (tamsiosios apgamos turi but išpiautos. Taipogi yra gydoma didelis kraujo pludimas, mažakraujystė, įdegimas liaukų, narių ir t.t.

Gydyme pavartoti radiumo spinduliai arba niton padaugina kraujo celeles, atskiria iš kraujo nuodingas rugštis (uric acid) ir prašalina jas su išmatomis. Spinduliai smarkiau veikia ant nesveikų kuno audinių, negu ant sveikųjų. Kraujagyslės, žarnos oda ir lytinės liaukos lengvai pasiduoda spindulių veikmei ir delto turi but atydžiai apsaugojama su gumos, švyno sidabro ar kitokiais pritaikintais insuliatoriais. Spinduliai, arba niton, mažiausiai veikia ant akių ir nervų dirksnių.

Kaina už vartojimą radiumo yra nustatyta maž-daug tokia: penki centai už vartojimą vieno miligramo per vieną valandą. Kadangi gydymui reikalinga apie 100 miligramų radiumo, arba 100 milicurų spindulių, dujų (emanation or niton), tą kiekį pavartojant vieną valandą bus 100 kartų po 5c. — $5.00. Tą pačią dozą vartojant 10 valandų, bus 10 kartų po $5.00 arba $50.00. Taigi pavartojus 24 val. bus 24 kartus $5.00, bus $120.00, ir t.t. Iš ekonominio atžvilgio radiumu gydymas pasirodo nepraktiškas. Bet neatsižvelgiant į radiumo vertę, visgi gydytojams prisieina rekomenduoti radiumą gydymui kai kurių rimtesnių ligų. Nežinodamas kur kreiptis, ligonis kartais, bereikalingai brangiai užmoka už gydymą radiumu. Žinant jo kainą ir kur kreiptis, galima ligoniui išlaidas sumažint. Radiumo kaina priklauso nuo to, kiek miligramų ir kiek valandų jis yra vartojamas.

Tačiau nesuderinus Lietuvą su Lenkiją, pastaroji nebus narė rytų lokarno, lankai ieškos budų išvengti lokarno. Santykiai lenkų su vokiečiais keisis, lenkai vėl bus bičiuliai francuzų; jei Rusija žiurės indiferentiškai į Pabaltijo kraštus, tai šių kraštų vadai ir valdovai vėl šokinės kaip kiškiai ir sąlygų verčiami bus palenkiami. Šiuo atžvilgiu Lietuvai teks susidurt dar kartą su daug nemalonumų ir gal kritiškų valandų. Tik Rusijos vyriausybė tegali geriausia apsaugot Pabaltijo kraštų interesus ir kartu paremti Lietuvą kovoje su Lenkija.

Iš Francijos lietuviams nebus paramos. Vakarų Europos tautoms Pabaltija yra joms menkas dalykas. Anglai dar šiektiek dar sąžiniškiau žiuri į Pabaltijos kraštų problemas negu francuzai, bet anglai bus ten, kur francuzai bus su savo talkininkais. Vienok, jei pasikeis santykiai Vokietijos su Rusija, jei pagerės ir jei Vokietija sugrįš į Tautų Lygą, tuomet bus galima laukt politiško balanso Europos kontinente. Šitokią nuomonę turi tuli Amerikos observatoriai — Europos politiški studentai.

Neužilgio matysim, į kurią pusę politiški Europos vėjai papus, kokios permainos įvyks Vokietijoj ir Lenkijoj; kokią rolę vaidins Italija, kuri ligi šiol buvo balansuotoja politinės situacijos. Kad permainų bus, neabejojam, bet įdomu ko sulauksim: geresnių ar blogesnių politiškų manievrų.

Ką Mano Lietuvos Aerokliubas Apie Lituanicos II Skridimą. Lituanica II Gali Sumušti Pasaulinį Skridimo Rekordą

"Talkos" spaudos biuras kreipėsi į Lietuvos Aerokliubo pirmininką prof. Žemaitį pasiteirauti Aerokliubo nuomones apie antrąjį transatlantinį skridimą.

— Turiu Jums pasakyt,— kalbėjo prof. Žemaitis, kad skridimas pernai neįvyko del daugelio priežasčių. Viena iš rimčiausių buvo ta, kad fabrikai pažadėtu laiku nepagamino lėktuvo dalių. Nors Amerikoj ir dirbama viskas labai greitai, bet pertaisyti keleivinį lėktuvą į transatlantinį nėra taip lengva. Nupirkus Lituanicą II, lėktuvą teko perdirbti. Ypač daug laiko atėmė keleivinių kabinų perdirbimas į benzino tankus; be to, ir pertvarkymas svorio centro užėmė nemaža laiko. Lituanicą II teko įtaisyti gazometras, chronometras, altimeras, radio priimtuvas ir siųstuvas ir daug kitų instrumentų, kurių nebuvo keleiviniam lėktuve. Šiuos darbus bevykdant atėjo ruduo, naktys pasidarė ilgos, taigi aišku, tokiu laiku skristi Lituanica II buvo pavojinga. Visos tos priežastys vertė sprendimą atidėt šiems metams.

— O ar dabar Lituanica II pilnai parengta skridimui, ir ar visi aparatai jau prie lėktuvo pritaikinti? — paklausė Tsb. bendradarbis.

— Visų smulkmenų negalėčiau Jums ir pasakyti, bet bendrai žinau, kad šiuo laiku žymesnė dalis aparatų prie Lituanicos II jau pritaisyta, bet vis delto dar truksta kai kurių smulkmenų, kurios netrukus bus baigtos.

— O kokia, Pone Profesoriau, Jusų nuomonė del pareikštų pretenzijų lakuno Janušo.

— Atrodo, kad tos pretenzijos nevisai rimtos. Bent paviršutiniškai susidaro toks įspudis, kad Janušas pats atsisakė nuo transatlantinio skridimo. Juk jis, o niekas kitas, pastatė naujas nepriimtinas sąlygas ALTASS'ui. Iš šių nepriimtinų sąlygų buvo viena, kad Janušas reikalavo po perskridimo palikti Lituanicą jo nuosavybėje; be to, iš surinktų aukų reikalavo labai didelio honoraro. Taigi, mano manymu, toks Janušo reikalavimas buvo lygus atsisakymui nuo skridimo. Turiu Jums pasakyti, kad šiame klausime Aerokliubas nė kiek neprisidėjo nei prie Janušo atstatymo, nei prie leit. Vaitkaus kvietimo. Tai grynai pačių Amerikos lietuvių reikalas, kurie tam reikalui turi išsirinkę komitetą, vadinamą ALTASS.

— Leiskite paklausti, p. Pirmininke, ar Lituanica II yra pritaisyta skristi vienam lakunui ar dviem, ir kiek tame tiesos, buk del kilusio konflikto dabar rasta "salamoniška" išeitis, butent, projektuojama leisti skristi į Lietuvą abiem lakunam — Janušui ir Vaitkui.

— Čia gana painus klausimas, bet pasistengsiu trumpai atsakyti. Visų pirma, dabar Lituanica II yra įtaisyta skristi vienam lakunui. Taigi, jeigu tektų lėktuvą pritaisyti dviem lakunam, tai tas kainuotų gana brangiai. Bemaž visą lėktuvą tektų iš pagrindų pertvarkyti ir įtaisyti antrą sėdynę ir vairą. Viskas tas kartu su lakunu svertu žymiai daugiau, kaip 100 klg., o tas priverstų imti sumažintą benzino kiekį. Su 100 klg. benzino galima nuskristi bemažą 500 kilometrų. Tai gana didelis atstumas. Bet jeigu visos kliutys butų nugalėtos ir lėktuvas butų pertvarkytas skridimui dviem lakunam, kada vienas antrą pavaduoja, vairuodami lėktuvą, tai betgi tokio perskridimo reikšmė per Atlantą butų nedidelė, nes po Dariaus ir Girėno perskridimo Atlantą nugalėjo daug lakunų. Bet jų daugumą skrido dviese. Tarp kitko turiu pažymėti, kad per daug perkrautas lėktuvas sunkiai pakyla nuo žemės, tai yra jam sunku atsiplėšti nuo žemės. Yra žinoma daug atsitikimų, kad laike pakilimo nuo žemės lėktuvas užsidegė ar įvyko kitokia katastrofa. Jei gu, skris vienas lakunas, tai toks perskridimas per Atlantą turės žymiai, didesnės reikšmės, nes Lituanica II neturi automatinio piloto. Nereikia, užmiršti, kad be tokio automatinio piloto Atlantą, rodos, perskrido tik vienas Lindberghas. Bet jo kelionė buvo žymiai trumpesnė, negu numatoma Lituanicos II. Lindberghas tada nusileido Paryžiuje. Jeigu lakunas Vaitkus skris vienas, ir, laimingai perskridęs Atlantą, pasieks Kauną, tai jisai gali sumušti pasaulinį skridimo rekordą į tolį be automatinio piloto.

— O kada įvyks skridimas, Pone Pirmininke?

— Jeigu nebus numatytų kliučių, tai Lituanica II turėtų išskristi šiais metais birželio pabaigoje arba liepos mėnesio pradžioje, nes tuo laiku trumpiausios naktys ir ilgiausios dienos, kas žymiai palengvina patį skridimą ir lakunui geriau orientuotis.

— Turiu pasakyti, kad ALTASS yra surinkęs apie 32,000 dolerius, bet tų pinigų gali dar pritrukti. Lietuvos Aero Kliubas yra pasirengęs kiek leis jo lėšos, padėti ALTASS-ui užlaikyti pradėtą darbą. Netrukus galutinai paaiškės kiek dar truksta pinigų, bet gi tas nesutrukdys skridimo užbaigimo, ir šiemet skridimas, manau, tikrai įvyks — užbaigė prof. Žemaitis. Lietuvos Aerokliubas neragino amerikiečius lietuvius aukotis antro skridimo ruošimui; bet jeigu jie to darbo ėmėsi ir jau tiek daug padarė, tai reikia stengtis, kad skridimas įvyktų ir pavyktų, nes kitaip butų negarbė pirmiausia patiems amerikiečiams lietuviams, užbaigė prof. Žemaitis.

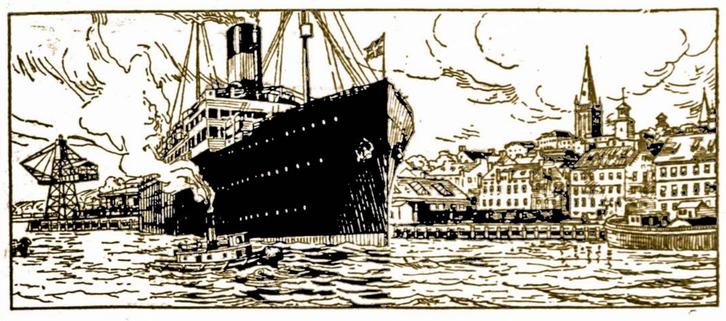

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
SIUNČIA PINIGUS
– ir –
PARDUODA LAIVAKORTES
į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkeliavot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apštį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Žodžiu sakant, kiekvienas keliauninkas, keliaujantis per Amerikos Lietuvio agenturą buna aprupintas nuo namų iki namų.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą, ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

Praėjusieji Metai Buvo Europai Nelaimingi

1934 metai iš tikro buvo Europai tragiški. Jau pati metų pradžia buvo labai nelinksma del gelžkelio katastrofos ties Langny netoli Paryžiaus. Toji katastrofa, kurioje žuvo apie 200 žmonių, o sužeistųjų buvo apie 300, įvyko, tiesa dar 1933 m. Kalėdų išvakarėse, bet vis tiek jos prisiminimų įtakoje buvo pradėti nauji metai. Toliau padėtis užuot taisytis, blogėjo. Dviejų mėnesių buvime išplaukė aikštei Staviskio afera ir buvo nužudytas teisėjas Prince. Praėjusiais metais Prancuzija neteko kelių žymių valstybės vyrų, maršalo Lyautey, Poincare ir Barthohu.

Bet ne tik Prancuzijai 1934 m. buvo nelaimingi. Jie buvo nelaimingi taipogi ir kitoms tautoms bei valstybėms. Antai nedidelė Belgija neteko savo mylimiausio karaliaus Alberto I, kuris tragiškai žuvo per išvyką į kalnus. Austrijoje krito nuo hitlerininkų kulkos "mažasis kancleris" Dolfusas. Rumunijoje sąmokslininkai nušovė ministerį pirmininką Ducą. Gi rugsėjo mėn. Prancuzijos uoste Marseille buvo nužudytas Jugoslavijos karalius Aleksandras I ir Prancuzijos užsienio reikalų ministeris Barthou.

Vokietija taip pat pergyveno eilę tragiškų momentų. Birželio pabaigoje Hitleris buvo suruošęs skerdynes, per kurias žuvo žymųs Vokietijos valstybės vyrai, kaip šleicheris ir kiti. Neilgai trukus mirė prezidentas Hindenburgas. Jo mirtis buvo vokiečių tautai didelis smugis, Hitleriui gi — lengvesnis atsidusėjimas; nes sujungęs visokeriopą valdžią savo asmenyje, tapo vienintelis, diktatoriškas Vokietijos valdovas.

Kalbant apie praėjusius nelaimingus metus Europoje, reikia dar paminėti paaštrintą terorą Sovietuose, kur pabaigoj metų buvo sušaudyta apie 100 žmonių, visiškai nekaltų, neva už dalyvavimą nužudyme Kirovo, dešiniosios Stalino rankos.

Reikia taip pat paimti domėn ir tai, kad praėjusiais metais Europoje buvo žymiai daugiau gelžkelių katasrofų, negu kuriais kitais metais. Aviacijos srityje irgi neišvengta katastrofų, kurių didžiausia buvo olandų lėktuvo "de Uiwer" katastrofa, kuri įvyko Afrikoje.

A. Lap.

KAS PRISIUS $1.50

Tas gaus Amerikos Lietuvį per ištisus metus ir dar priedo labai gražų

SIENINĮ KALENDORIŲ

AMERIKA SVEIKINAS SU LIETUVA

Naudokitės Proga — Kalendoriai Jau Baigiasi

Kalendorių pasiunčiam su kiekviena prenumerata, neatsižvelgiant ar tai butų senas ar naujas skaitytojas. Taigi, kurių prenumeratos pasibaigė ir jau gavo paraginimą, tai dabar kaip tik laikas laikraštis pasinaujint, ir Dovanai įsigyt 1935 metų sieninį kalendorių. Kreipkitės:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

UŽ DYKĄ VAISTŲ INKSTAMS

Jeigu jųs turite negerą kraują, aukštai spalvuotą šlapimą, plytinių dulkių, šlapime žvyrų, akmenų puslėje, perdažni ar reti išėjimai, puslės ar vidurių kataro, skaudulys puslėje, reumatiški skauduliai, sustingimas, karštis, niežėjimas ar rugštumas, American Drug Sales Company, Malden, Mass. prisiųs jums 25 centų dėžutę Kidneco, jeigu parašysite jiems ir įdėsite 10c užmokėt pakavimą ir prisiuntimą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Iš Lietuvos Žurnalistų Gyvenimo

Drauge su Lietuvos spaudos plėtojimusi, tobulėja bei auga ir Lietuvos žurnalistų šeima. Nuo 1934 metų Lietuvos žurnalistai yra susiburę į savo sąjungą, kuri turi apie 130 narių. Tai įvairių pažiurų, amžiaus ir lyties plunksnos draugų šeima, kur rupinasi Lietuvos spaudos tobulinimo ir savo dvasinio bei medžiaginio buvio reikalais.

Gruodžio 1 d. Kaune buvo Lietuvos žurnalistų sąjungos visuotinis metinis narių susirinkimas. Pradedant darbus, žurnalistai susikaupdami pagerbė spalių 25 d. mirusį savo sąjungos pirmininkų dr. Juozą Purickį ir kitus 5 sąjungos narius. Sąjungos valdybos vardu pranešdamas V. Kemėžys, nurodė, kad per paskutinius dvejus metus sąjunga surengė Lietuvos spaudos 100 metų sukaktuvių paminėjimą, pirmąją Lietuvos spaudos savaitę, pradėjo ir beveik baigė Giruliuose statyti pirmuosius Lietuvos žurnalistų poilsio namus. Buvo palaikyti ir glaudūs santykiai su užsieniu. Su latviais ir estais sudaryta spaudos santarvė, surengta didelė žurnalistų ekskursija į Sovietų Rusiją, svarstyti žurnalistų pensijų ir pašalpų klausimai ir t.t. Opiems Lietuvos žurnalistų reikalams viešumon iškelti, gruodžio mėnesy bus išleistas pirmasis Lietuvos žurnalistų almonachas. — **Tsb.**

Kaip Lietuvoje Kovojama Su Džiova

Lietuvoje džiovininkų skaičius yra didelis, net apie 70.000 žmonių. Žinoma, ne visi jie džiova sunkiai serga, dalis yra tik tokių, kuriems džiovos pareiškimo tik pirmosios žymės. Lietuvoje su džiova tenka smarkiau kovoti. Jai gydyti yra tik trys džiovininkų sanatorijos: viena Varėnoje, dvi Aukštoje Panemunėje. Sanatorijos yra beveik pilnos džiovininkų, jau sunkiau šia liga sergančių.

Lietuvoje džiova randa sau pakankamą dirvą. Kaimuose ir ypač mažesniuose miesteliuose esant nešvara, miestų dulkės, tamsūs drėgni namai — tai vis džiovos veisimosi lizdai. Su džiova Lietuvoje kovoja valdžia, bet drauge kovon stoja ir visuomenė. Yra susidariusi speciali draugija kovai su tuberkuliuozu, kuriai vadovauja buvęs Lietuvos Prezidentas dr. Kazys Grinius ir kiti žymūs gydytojai. Draugija turi savo skyrius Šiauliuose, Panevėžyje ir kituose Lietuvos miestuose. Draugija kasmet kovai su džiova išleidžia apie 100.000 litų. Didesnes sumas skiria valdžia ir įvairios medicinos organizacijos.

Gruodžio 9 d. Kaune buvo draugijos kovai su tuberkuliuozu visuotinis suvažiavimas. Jame buvo priimti keli svarbūs nutarimai kovai su šia baisia liga. Pirmiausiai, buvo pageidaujama, kad butų įsteigta iš atstovų tų organizacijų ir įstaigų, kurios rupinasi kova su džiova, tam tikra tarya — minėtų įstaigų darbui derinti bei vienyti, kovai su tuberkuliuozu fondui organizuoti, propagandai varyti, kitoms toje srityje bendresnio pobudžio priemonėms projektuoti ir vykdyti. Rupintis, kad kaimuose žmonės statytų erdvius, dideliais langais namus, kad gyvenamieji butai nebutų tvankūs ir dažnai vėdinami, kad butų gerinamas vandens tiekimas ir plečiama pirčių statyba. Toliau, buvo nutarta rupintis, kad visose Lietuvos mokyklose kasmet butų surengiamos paskaitos p r i e š džiovą. Tam tikslui į darbą butų kviečiami Vytauto Didžiojo universiteto medicinos studentai.

Į naują draugijos kovai su tuberkuliuozu valdybą išrinkti: dr. K. Grinius, dr. Jasaitis, dr. Laurinavičius, dr. Garmus, K. Grinienė, dr. Koganas ir dr. Domasevičius. Naujoji valdyba yra užsibrėžusi kiek galima sumažinti džiovininkų skaičių Lietuvoje, ypač besimokančioje jaunuomenėje. — **Tsb.**

UŽ DYKĄ
SLOGOS IŠGYDYMAS
Jeigu jųs kenčiate su sloga arba šalčiu galvoje ir jusų šnervė užsikimšusi, tiktai eikite pas savo vaistininką ir nupirkite bonką "Mintol Mist". Uždėkite kelis lašus ant jusų nosinės ir matykite kaip greitai atsidarys oro keliai ir duos jum palengvinimą. Mes prisiųsime jums reguliarę 50 centų bonką, tiem kurie prisiųs 15 centų už persiuntimo išlaidas. Adresas: Home Relief Laboratories, 238 Pleasant Street, Malden, Mass.

Lietuvoje Sutvarkomos Gydytojų Teisės ir Pareigos

1934 metais Lietuvoje buvo apie 1000 medicinos gydytojų. Jie daugiausiai gyvena miestuose ir didesniuose miesteliuose. Kaimuose gydytojų yra labai mažai. Todel ukininkui, ypač kai jį sunkiai spaudžia ekonominė krizė, medicinos pagelba dažnai yra neįmanoma. Šiam nenormalumui pašalinti jau seniai rengtąsi. Norima gydytojus iš miestų apgyvendinti kaimuose ir tuo pakelti gyventojų sveikątingumą. Kuo šis klausimas pasibaigs, tuo tarpu dar nežinoma, ypač kad gydytojai iš miestų nenori eiti į kaimus.

Dalinai medicinos pagelbos teikimas šiomis dienomis jau buvo aptvarkytas. Išleistas įstatymas nustatantis gydytojų teises ir pareigas. Taip pat nustatyta, kiek gydytojas turi imti už savo patarnavimus ligoniui. Pagal naująjį įstatymą, nuolatinę medicinos praktikos teisę tegalės gauti tik Lietuvos piliečiai gydytojai. Gydytojais galės vadintis tik tie, kurie praktikos teisę turės.

Ligšiol budavo atsitikimų, kad gydytojai, nieko nežiurėdami ligoniams darydavo visokias operacijas. Kartais ligonis budavo silpnas ir operacijos neišlaikydavo. Dabar gydytojai operacijas galės daryti tik ligoniui sutikus. Bet esant neišvengiamam reikalui, kai ligonio gyvybei grėsia didelis pavojus, jo atsiklausimo nereikės. Taip pat tam tikrais atsitikimais gydytojams leidžia daryti ir abortus. Ligšiol už tokius abortus gydytojai budavo baudžiami.

Budavo neretų atsitikimų, kad ir rimtam reikalui esant gydytojas pas ligonį neidavo. Gi dabar kiekvienas gydytojas, prašomas, turės suteikti ligoniui pagelbą. Tie gydytojai, kurie šio naujo suvtarkymo neklausys, bus baudžiami pinigais ir areštu. — **Tsb.**

Didžiausias Akmuo Lietuvoje

Rytų Lietuva ir Dzukų kraštas yra kalnuoti, smėlingi ir akmeningi. Čia pasitaiko ir gana didelių akmenų. Ilgai Lietuvoje buvo ginčijamasi, kuris akmuo čia yra didžiausias. Vieni sako, kad Vistyčio akmuo, kuris yra prie Kybartų vieškelio, o kiti — kad tai Puntukas, esantis ties garsiasiais Anykščiais. Pagaliau išmatavus abu akmenis, ištiesų paaiškėjo, kad Puntukas yra didžiausias akmuo Lietuvoje. Jis yra 9 metrų aukščio ir apie 12 metrų turi visas viršaus apskritimas. Šiandien didelė Puntuko dalis jau sulindusi į žemę ir viršuje kyšo tik apie 3 metrus. Tai Lietuvos įdomybė, kurios neaplenkia nepamatę keliauninkai po Lietuvą.

Iš paviršiaus žiurint atrodo, kad Puntukas yra paprastas akmuo. Tačiau žinovai sako, kad jis sudėtas gana iš įdomios ir įvairios medžiagos. Anykščių apylinkių gyventojai kalba, kad šis akmuo stabmeldystės laikais buvęs laikomas šventu. Ant jo lietuviai savo dievams aukas degindavę. Su didelėmis iškilmėmis ant jo sudeginę ir karžygį Puntuką, todel ir akmuo buvęs vardu jo pavadintas.

Vokiški ir lenkiški krikščionybės skelbėjai Lietuvoje, naikindami visa, kas buvo lietuviška, norėję ir Puntuką suskaldyti. Tačiau j i e m s tas nepavykę. Žmonių legenda sako, kad Puntuką velnias nešęs užversti Anykščių bažnyčios duris. 12 valandą nakties užgiedojęs gaidys ir velnias nedanešęs ligi Anykščių, akmenį numetęs. Puntuko šone yra iškąlti nesuprantami ženklai. Žmonės sako, kad tai esą įspausti velnio pirštai.

Netoli Puntuko senovėje buvę daug šventų ąžuolų. Dar ir dabar tokių dviejų ąžuolų kelmai tebėra. Dar prieš 1863 metus aplinkinių kaimų žmonės

DIDŽIOJO LIETUVOS KUNIGAIKŠČIO KĘSTUČIO LAIDOTUVĖS

1382 metais narsųjį Lietuvos kunigaikštį Kęstutį ir jo sunų Vytautą Jogaila apgaulingai suėmė ir Krevų pilies urvuose uždarė. Toji žinia žaibo greitumu aplėkė visą Lietuvą, keldama didžiausį skausmą viso krašto gyventojų širdyse. Visi gerbė ir mylėjo Trakų valdovą, narsų ir kilnų dvasios senelį. Užtai baisiausia baimė, kerštas ir pasipiktinimas perpildė visų širdis, kai penktą dieną išgirdo, kad Kęstutis Jogailos įsakymu, jo bernų ir kryžuočių buvo pasmaugtas tos Krevų pilies požemiuose. Išsigando Jogaila savo begėdiško darbo, sudrebėjo didžiojo kunigaikščio soste prieš žmonių kerštą ir sumanė nuslėpti savo dėdės užmušimą, iškeldamas jam iškilmingas laidotuves.

Kęstučio kuną ant puikių neštuvų iš Krevų į Vilnių pasikeisdami nešė belaisviai, prieš karstą ėjo 100 raudotojų, kurios garsiai traukė liudną raudų melodiją ir gausiai liejo ašaras į stiklines ašarines. Prieš raudotojas ėjo muzika ir trimitininkai, perpildydami miškus varinių skardų tarškėjimu ir vamzdžių bei ragų garsais. 100 ginkluotų jėtimis, kirviais ir lankais kareivių supo nešamą kunigaikščio karstą, o paskui sekė jo ištikimas tarnas, kuris buvo pasiryžęs susideginti drauge su savo viešpačiu; toliau vedė Kęstučio žirgą, jo medžioklės šunis nešė sakalus ir vanagus, o auksotose skriniose — kepurę, rubus, ginklus, aukso diržus ir kitas brangenybes. Priešaky visos eisenos jojo 20 raitelių, kurie jodami švaistė nuogais kardais, svaidė juos į viršų, vaikydami piktasias dvasias ir ruščiai šaukė: "bėkit, velniai, nuo šio kuno. Ginki Pikuoli jo vėlę".

Pakeliui gausios raudotojų giesmės, skambūs ragų ir vamzdžių balsai ir vyrų šukavimai viliojo iš kiemų gyventojus, kurie gausiai prie gedulingos eisenos dėjosi. Kol eisena pasiekė Vilnių susidarė didžiausia žmonių minia. Už Vilniaus miesto gedulingais rubais apsitaisęs bajorų, ritierių ir didikų lydimas, lau kė Jogaila. Išvydęs eiseną, nulipo nuo arklio ir neva su skausminga veido išreiška prisiartino prie neštuvų, o kai neštuvus pastatė ant žemės, prišoko prie šalto dėdės lavono ir nenuoširdžiu, bet garsiu verksmu prapliupo.

Vėl kėlė neštuvus ant pečių ir į Vilnių nunešė. Ten jau buvo prikurenta pirtis, kur nuprausė velionės kuną, patepė kvepenčiais aliejais, patepė baltu rubu, aprengė žėrenčiais šarvais, apjuose aukso diržu, gausiai brangiais akmenimis kaišytų, apsiautė šviesiai raudonu apsiaustu, gausiai auksu siuvinėtu ir užmovė kunigaikščio kepurę. Prie šono pakabino kardą, kuris dabar bejėgėj Kęstučio rankoj, dar taip nesenai Lietuvos priešams buvo baisus. Kaklas, kad nebutų matyti Kęstučio smaugimo žymių, buvo apvyniotas baltu rankšluoščiu, su įryštais jame pinigais, kad velionis turėtų kuo sumokėti už ėjimą į aną pasaulį.

Taip parėdytą Kęstučio kuną įnešė į didžiausią pilies salę ir pasodino kunigaikščio sostan. Kad ir staigi buvo mirtis, vis delto narsaus senelio veide liko kilnios didybės ir rimtumo žymių, kurias didino ant krutinės nusileidusi žila barzda, ir balti ant užmergtų akių antakiai. Šale buvo pastatytos statinės su alumi ir medumi ir plačiai atidaryti pilies vartai, kad kiekvienas laisvai galėtų paskutinį kartą pamatyti ir atsisveikinti buvusį savo valdovą. Penkias dienas minios žmonių plaukė į pilį, 5 dienas truko atsisveikinimas. Pirmasis atsisveikino Jogaila. Gerdamas mirusiams ir dėdamąsis verkęs, klausė jo:

— Tau geriau, brangus dėde, kodel numirei?

Visi salėje kartojo:

— Kodel numirei?

— Ar neturėjai ko valgyti ir gerti?

— Ar neturėjai valstybės, pilių ir tarnų?

— Ar turtų, rubų ir brangenybių neturėjai?

— Ar mylimos žmonos nebuvo, vaikų? O, kunigaikšti, kodel numirei?

Vėliau iš kalėjimo atvestas Kęstučio sunus Vytautas. Šis neverkė, veidas suakmenėjęs, užčiauptos lupos ir ne vienos ašaros akyse. Priėjo prie tėvo lavono, paėmė jo šaltą ranką į savo karštą delną, ilgai žiurėjo į mylimą veidą, o širdy virė kerštas. Paskiau, nei nežvilgterėjęs į susikrimtusį iš baimės Jogailą grįžo į kalėjimą ten laukti tėvo laidotuvių.

Tuo pat laiku, Šventaragio slėny, tarp Perkuno šventyklos ir Narės, skirtoj kunigaikščiams deginti vietoje ėjo rangos darbai laidotuvėms. Daugybė tarnų vežė iš Dukiškio šilo didžiausius ąžuolų ir pušų rąstus, ir vyresniųjų prižiurimi, krovė aukščiausią laužą, perdėdami medžius sausomis samanomis ir šiaudais, dabindami ąžuolų lapų vainikais. V i s u o s keturiuos kampuos buvo pastatytos statynės su sakais ir riebalais. O ant atskiro pakilimo pastatyta urna, į kurią bus supilti likusieji sudegusio lavono pelenai. 6 dieną, nesuskaitomos minios akivaizdoj, kuri pripildė ne tik visą šventaragio slėnį ir kalnus, bet apgulė tvoras pilies volus ir medžius išnešė toj pačioj kedėj sėdintį kunigaikščio lavoną ir pastatė pačiam viršuj ant tam tyčia parengto kauro. Kunigaikštis, kuris nekartą savo krutine dengė nuo priešo tuos kalnus, miškus, upes, žodžiu visą jam brangią Lietuvą, šiandien, kada jis taip reikalingas, sako paskutinius, sudiev, amžinai ją paliekа ir, tarytums laimina iš aukšto sosto prie jo kojų susirinkusias minias.

(Bus daugiau)

Garsiosios Merkinės Didinga Praeitis

Garsi senovėje buvo Merkinė. Apgriuvę stulpai už poros kilometrų nuo dabartinio miestelio vienas į Rytus, kitas į šiaurę liudija senovėje buvusius miesto vartus. Pačiame miesto viduryje, kur stovi dabartinė cerkvė, anais laikais stovėjo garsi rotušė. Negana to, kad Merkinė senovėje turėjo Makdeburgo miesto teises, bet ji turėjo ir savus pinigus. Ten, kur įteka Merkys į Nemuną ant aukšto kalno stovėjo galinga pylis. Šioje pylyje gyveno Merkinės kunigaikštis. Į šią pylį kas vasarą atostogauti atvažiuodavo pats Jogaila su savo palydovais. Jis čia ir bažnyčią ant senovės dienų žinyčios pastatė ir joje pats žmones krikštijo. O Vytautas Didysis šiai bažnyčiai gražų paveikslą padovanojo.

Dešinėje bažnyčios pusėje yra įmurytos dvi grindys. Apie jas štai kaip seni Merkinės gyventojai atsiliepia. Anais senaīs laikais, kada dar lietuviai baudžiavą ėjo, prie šių grindų pririšę ponai nepaklusnius baudžauninkus plakdavo rykštėmis.

Toje vietoje, kur dabar stovi bažnyčia, senovėje buvo dievų žinyčia, dar ir dabar po didžiuoju altorium yra žymu žinyčios aukuras, kur lietuviai savo dievams aukas atnašaudavo. Po žinyčia į visas puses ėjo paslaptingi urvai, kurie požeminiais urvais susisiekdavo su Lyškiavos pylimu ir Šaruno kalnu. Seni dzukai pasakoja, kad šiuose paslaptinguose urvuose yra paslėpti senovės lietuvių stabai, kurie, jai nebutų bažnyčioje Švenčiausiojo, tuojau iškiltų į žemės paviršių ir atsistotų savo vietose prie aukuro.

Taip pat seni Merkinės dzukai pasakoja, kad prieš daugelį metų iš Merkinės bažnyčios buvo išvogtos v i s o s brangenybės, drauge ir Švenčiausias. Po to apiplėšimo atėjęs zakristijonas į bažnyčią pamatė keistą reginį: šventųjų statulos buvo nuvarytos, o jų vietoje stovėję stabai. Ir nuo to laiko visame krašte prasidėjo baisus maras, žmonės krito, kaip rudenį lapai, visi bėgo iš čia į gilumą Rusijos, bet maras ir ten juos versti atrasdavo. Vieną kartą seneliui dzukui per sapną pasirodęs Šv. Rokus ir taręs:

— Tegul apneša mano paveikslą aplink miestelį tris kartus ir įeina su visa procesija į bažnyčią ir nelaimės nuo dzukų atsitolins.

Senelis tą keistą sapną pasakė Merkinės klebonui. Klebonas taip ir padarė. Ir kaip tik įnešė į bažnyčią stebuklingą paveikslą, staiga pradėjo skambinti visi bažnyčios varpai ir stabai pradingo. Nuo to laiko dzukai pradėjo Šv. Rokaus paveikslą laikyti didžiausioje pagarboje ir saugoja, kad niekas iš Merkinės bažnyčios neišneštų Švenčiausiojo. Be-to, seniai dzukai sako, kad tuose paslaptinguose urvuose yra paslėpta daug aukso, bet auksas užkeiktas ir vargas tam žmogui, kad drįstų jo ieškoti.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

DAKTARO SHAWMUT
Taupymai Už Dantų Taisymą Laike Sausio Mėnesio
TOKI NEPAPRASTI NUPIGINIMAI IŠŠAUKIA VISAS KITAS KAINAS SULYGINTI
IŠTIKRŲJŲ! — Musų Žemiausios Kainos!
Pradėkit Najus Metus Tinkamai Duodant Sutaisyti Savo Dantis!!
DR. SHAWMUT, DENTIST, INC.
Slaugė Pagelbininkė
Tel. 2-6810
536A MAIN ST.
Brockton Office, 172 Main Street
Fitchburg Office, 410 Main Street

Hi-Test Range
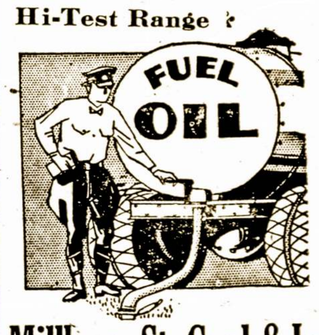

Millbury St. Coal & Ice COMPANY
Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631
Visokios Rušies Angliai
NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MĖLYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALIŠKUMAS
Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui
JONAS KIELA
441 Millbury St., Worcester, Mass.

PIANAI
Įvairių Išdirbysčių
(Upright — Players — Grands)
Už
PIGIAUSIAS KAINAS
$10.00 ir Aukščiau
Lengvos Mėnesinės Mokestys
S. C. Brennan
WORCESTER STORAGE CO.
88 Pleasant Street
Worcester, Mass.

Laikykite Savo Namus Šiltai Už Mažą Kainą Šią Žiemą
OLD COMPANY'S LEHIGH
Visai Žiemai Prisikraukite Anglių, Koksų ar Aliejaus Musų Lengvų Mokesčių Planu
Užmokėkite Į Dešimts Mėnesių
Pirma Mokestis Nepriverstina
Pasinaudokite Musų Nauju Finansavimo Planu
Telefonuokite del Informacijų
PETER BROS.
Tel. 3-7247 — 161 Washington St.
ANGLYS — KOKSAI — MALKOS ALIEJUS KURUI

PALM GARDEN INN
Juozas Navickas, Sav.
ORKESTRA KAS VAKARAS
Valgiai ir Šokiai
179 Berlin Rd. — Clementon, N. J.
Tel. Laurel Springs 445

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Namų Tel. 2-0911
Naujas Lietuvis Advokatas
Prityręs Teisių Žinovas
Teiraukitės
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

Dr. Jonas J. Žemaitis
4 LAFAYETTE GATVĖS
PASITARIMAS UŽDYKĄ
Aš išgydysiu ir prašalysiu visus nuospaudas (corns) ir kietumus (calluses) abiejų kojų už 75 centus. Nereikia paskirt laiką išanksto.
KOJŲ ARKŲ PARAMOS UŽ PRIEINAMAS KAINAS

R. V. Westlin, M. D
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Street
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

— Sveikas gyvas brolau!
— Kur eisim?
— Na eisim pas Česną — girdėjau turi importoto gėrymo.
VILIAMAS ir ADOLFAS ČĖSNAI
90 Millbury Gatvės
Worcester, Mass.
Čia gausit išsigert importuotų gėrymų

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų Iš Vieno Tono
Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898
340 HARDING STREET

Geroji Onutė ir Išmintingas Senelis

Pasaka – Komedijėlė

I VEIKSMAS

(Scena, tai yra vieta, kur daroma perstatymas, parodo aikštelę miške. Scenos priešaky po dešinei pusei didelis krumas, po kuriuo guli Dvasia — Senelis, mėlinai pasirėdęs ir su mėlsva kepure ant galvos. Scenos vidury stovi Švilpa senovės lietuvių rubais).

Švilpa

Sveiki, jauni ir seneliai,
Susirinkę šioj aikštelėj!
(Nusilenkia po dešine ir kalba):
Esu Švilpa.
(Nusilenkia po kairei)
Aš — tai Švilpa —
Drąsus vyras, darbininkas,
Visad linksmas dainininkas,
Aš neliudžiu taip, kaip kitas
Lyg iš pupų išvarytas,
Nors ir spaudžia vargas kietas,
Bet liudnumui nėra vietos:
Aš jį moku suvaldyti
(Visiems aplink nusilenkia).
Čia turiu jums pasakyti,
Kad jau laiks atidaryti
Ir parodyti lošimą,
Kurs šioj scenoj augti ima.
(Rodo ranka į sceną).
Čia bus kalbos įspudingos,
Juokai, verksmas gailestingas,
Boba — Ragana piktoji
Ir Onutė mus geroji,
O prie jų žilas senelis
Išmintingas ir daug galįs.
Bet čia noriu jums priminti
Ir nebarti, nemokinti,
Tik paveikt į širdužėlę,
Kad čia tiktai pasakėlė.
(Švilpa išbėga pasišokėdamas).

SENELIS: Oi, oi, oi, kaip mane ta negerovė — liga suspaudė — jau vos-ne-vos gyvuoju, nuo didelio sopėjimo galva truksta, o taip norisi gerti, kad liežuvis, regis, prie gomurio prilipo. Oi, oi! Nebent jau mirtis ateina ir jokios pagelbos prieš mirsiant nesulauksiu.

ONUTĖ (Įeina dainuodama, su ąsoteliu rankoje:

Ei, uogele, uogytėle,
Eikš į mano ąsotėlį.
Daugel miško išvaikščiojau,
Nuo rasos šlapia pastojau,
Palik sveikas, miels miškeli,
Jau laik's grįžti į kaimelį.

SENELIS: Oi, oi! oi, oi!

ONUTĖ (klausydama): Ar man atrodo, kad čia lyg kaž-kas dejavo?

SENELIS: Oi, oi, oi, oi!

ONUTĖ: Jau čia kaž-kas turi buti: po šiuo krumu kaž-kas dejuoja gailestingai. (Prieina prie krumo, o pastebėjusi Senelį, su didele baime atgal pašoka). Jėzau, Marija! o kas-gi čia toks?!

SENELIS: Nesibijok, miela mergaite, aš ne jokia baidyklė.

ONUTĖ: O aš baisiai bijausi...

SENELIS: Nėra ko, nėr ko bijot! aš esu geras senelis.

ONUTĖ: Geras?

SENELIS: Žinoma — geriems geras, o piktiems — piktas. Na, o dabar nei geras, nei piktas aš but negaliu, nes sergu, o čia pats viens, kaip pirštas, nieks manęs nepasigaili, nieks nesuteikia pagelbos. Oi, vargas man, vargas!

ONUTĖ: Oi, taip gailiai nekalbėkit, nes aš imsiu verkti.

SENELIS: Kas tur' minkštą širdį, tas del svetimo vargo verkia lyg del savo. Oi, oi, oi!

ONUTĖ: Gal valgytumet uogelių?

SENELIS: Ne, ne — man dabar ne uogelės rupi. Kad taip kas-nors vandens lašelį atneštų, tai gal šiaip taip pareičia namo. Mane taip baisiai troškina, kad ką tik nealpstu.

ONUTĖ: Luktelkit valandėlę. Paskinsiu lapelių, uogas iš ąsotėlio išpilsiu ir nubėgsiu tekina į šaltinėlį vandens atnešti.

SENELIS: i,O tai gerai! vandens, vandens del Dievo meilės!

ONUTĖ (Išpila uogas, išbėga ir netrukus sugrįžta, atsiklaupia prie senelio ir jį girdo): Gerkit į sveikatą!

SENELIS: Geras vanduo teikia gyvybę ir kuną atgaivina. Tegu tau Dievas už tai duoda šešis vežimus visokios gėrybės ir kartį auksinių pinigų. Na, kad jau pradėjai man gelbėti, tai gelbėk ligi galo. Paduok man ranką, padėk atsistot ir nuvesk į ąžuolą, kur turiu sau butą kad ir neruimingą, bet ramų ir patogų.

ONUTĖ (Padeda Seneliui atsistoti ir išveda jį iš aikštelės): Pasiremkit į mane dručiai, dėdyte, aš tamstą saugiai į aną ąžuolą nuvesiu, o jei bus reikalinga, tamstą nešti — tai nunešiu: esu stipri, nors ir jauna!

SENELIS: Tegu tau Dievas, geroji mergele, šimteriopai atlygina. Oi, oi, oi! (Abu išeina). (Ateina boba Ragana su didele nosimi, į kuprą sulinkusi, lazda pasirėmusi, žiuri smarkiai, perveriančiai, veido išraiška pikta).

BOBA-RAGANA: Ho, ho, ho! Kaž-kas uogeles po medžiu pabėrė, rasit, kokia mergiotė. Man tokia butų labai paranku turėti, jau pati neprimatau, nes truputį pasenau — šimtą trejus metelius šį pavasarį pradėjau; taip, taip, jaunatvė jau bėga nuo manęs ir šimtas ristų žirgelių ją nebepavys! Bet kam jaunieji gema? Jie gema, kad seniems pagelbėti. (Valgo uogas). Skanios uogelės! Tokia rinkikė but man pravartu ir dar kaip pravartu!

ONUTĖ: (Įbėga uždususi): Na, toliau! Reikia uogas skubiai į ąsotį supilti ir skubiai dumti namo, nes susivėlinau, dievaži susivėlinau! (Pastebi bobą Raganą). O, Dievulėli!

BOBA RAGANA (Padaro prielankų veidą ir plonu balsu klausia): Ar tai tavo buta uogelių?

ONUTĖ: Mano buvo, mano, bet jau jų nebėr... kaž-kokia piktybė jau sučiupo. Tiek laiko po mišką vaikščiojau, o dabar be nieko teks grįžti namo, be nieko...

BOBA RAGANA: Ne jokia piktybė, bet tokia garbinga esybė, kaip aš. He! he! he! Kas gerai, tai reikia suvalgyti, tai ir suvalgiau ligi vienai. Ko taip raudoji, Onute?

ONUTĖ: O iš kur jus žinote, kad aš Onutė?

BOBA RAGANA: Žinau aš ne tokius dalykus! Visame kame pasipažįstu, žinau, kaip žolė auga, ne veltui šimtą metų gyvenu ir dar kita tiek gyvensiu.

ONUTĖ: Šimtą metų! O jėgis! tai tamsta sena senutėlė! Bet ką aš veiksiu be uogelių? Iškolios mane motinėlė, kad tiek laiko veltui miške praleidau.

BOBA RAGANA (prieina arčiau prie Onutės): Nesirupink mergužėle! Tu man labai gera ir patinki. (Ima Onutę juodais pirštais už smakro, Onutė krupteljėjo). Visą-kas esą galima pataisyti. Aš žinau miške tokią vietą, kur viskas rausta nuo uogų, už kelių minučių pilną ąsuotėlį pririnksi. Eikš, tai aš tave nuvesiu. (Ima Onutę už rankos, traukia ją į save. Onutė ranką ištraukia ir nori pasprukti, boba velei ją nutveria ir laiko).

ONUTG (perpus verkdama): Leiskite mane, leiskit! aš tamstos uogų nenoriu, aš tamstos bijausi!

BOBA RAGANA: Nes esi kvaila. — Juo arčiau mane pažįsi, tuo labiau mane pamylėsi. Hi, hi, hi! o aš tave dabar jau baisiai pamylėjau ir jau nuo savęs neatleisiu. (Traukia Onutę).

ONUTĖ (šaukia): Mamyte, tėveli! gelbėkit!

BOBA RAGANA: Mano miela, ar tu rėksi, ar nerėksi, mama ir tėvelis tavęs neišgirs, o kaip-gi! (tempia Onutę miško gilumon ir piktai juokiasi).

ONUTĖ: O, Dieve mano, Dieve mano! (Pirmasai veiksmas pasibaigia. Uždanga nusileidžia).

(Bus daugiau)

Aklas Lietuvos Švietėjas

Lazdele tarškina į vieškelio akmenis aklas senelis elgeta šapeliotas, slankioja po Viduklės apylinkę, rankioja pas ukininkus duonos riekes ir visuomet šypsosi. Niekas niekuomet nematė to aklo elgetos susikrimtusio, rugojančio. Apako jis dar jaunas budamas ir šiandien, kad ir sukako jam 84 metai, jis nėra matęs, nežino kaip atrodo jo sunaus žmona — marti, pas kurią jis randa prieglaudą.

Ištisas istorijas apie tą senelį galima išgirsti. Žinomas tų kraštų knygnešys Bikinas prikalbėjo akląjį nešioti iš Prusų knygas.

— Kad gi aš kelio nerasiu iš pradžių, dvejojo šapeliotas.

— Aš busiu tavo palydovas. Vedžiosiu tave, kaip aklą elgetą, o tu tarboje vietoje duonos neši knygas.

Sutiko šapeliotas ir ištisus dešimts metų knygnešio darbą dirbo.

— Ale kiek vargo budavo, — pasakoja užkalbintas senelis. Kol dar dviese vaikščiodavom tai nieko. Pats Bikinas su Martynu Jankum susikalbėdavo, pats pinigus mokėdavo ir knygas bei gazietas parinkdavo.

Bet po penkerių metų bendro darbo jį žandarai pačiupo. Septynius mėnesius iškalintas Raseiniuose, Bikinas buvo išvežtas į Archagelską ir ten išbuvo penkeris metus.

— Tai kaip gi vienas likęs knygas platindavai? — buvo užklaustas senelis.

— Oi, sunku, sunku buvo... Kam aklam patikės. Iš pradžių Prusuose nė knygų nenorėjo man duoti. Vieną kartą, sakė, atėjai, o kitą kartą ir neberasi. Be to, kaip gi knygas išplatinsi? Nuėjau pas Jankų, verkdamas prašiau, davė. Pinigų nepaėmė. Tik žiurėk, kad neprigautų — tarė išeinant, senelis šypsos.

— Kas jau čia žemaitį, kad ir kalą, prigaus. Mano pirštai taip puikiai pripratę pinigus atskirti, kad kitas ir matantis taip greit nesuskaičiuos. O tikrus dorus lietuvius aš iš balso pažindavau. Apsinakvoju, budavo, ir jai tik vyras pernelyg plonyčiu balsu kalba, o dar po truputį kosti, tokiam nė nerodau knygų. Apgaus, arba dar blogiau —išduos.

— Del ko gi?..

— O delto, kad tokie blogi žmonės. Moterys taip pat... Tačiau moterų reikia saugotis tik tų, kurios per daug storai nušneka.. Nežinau, gal mokslinčiai kitaip pasakoja, bet man gyvenimas tik taip pamokino. Gerieji žmonės manęs neskriausdavo. Patys ir knygas pasirinkdavo ir pinigus sumokėdavo. Jei kuris truputį ir mėgino, tai mano pirštai iš viršelio, ar popierio visas knygas išskirdavo.

— Ar nė karto rusai nepačiupo?

— Visaip budavo... Mat, kai "suareštavo" mano palydovą, rusai truputį įtarė ir mane. Einu kartą netoli Raseinių, o mane stražnikai ir capt už apykaklės. "Kur lietuviškos knygos"? O man širdis ir dreba. Turiu šešias maldaknyges, keletą kalendorių ir dar kaž kokių storų knygų...

— "Aš gi aklas, porinu, kuriems galams man knygos". Sulaikė nevidonas, iškrėtė ir viską surado.

— "O kas čia, a? žinom mes tokius... šaukė rusas ir nuvedė mane pas isprauniką

— "Kas tau tas knygas davė?" — klausė rusas, tur but isprauniko balsas.

— "Nieko nežinau. Aš prašiau duonos. Gal koks piktas žmogus bereikalingų daiktų ir įmetė"...

Naktį šaltojoj palaikę, paleido.

"Jei dar kartą pagausim, sušaudysim, — tarė išleisdami.

— Nieko nebojau, — pasakoja toliau aklas knygnešys — čia ne jusų žemė, maniau. Jei jųs tų knygų bijot, tai matyt, kad jose apie jusų darbelius rašoma. Ir nešiojau knygas visą laiką, kol rusai leido... Visuomet budavau linksmas, kai tarbon man įmesdavo storą knygą. "Ot, čia tai gudrus daiktas, — manydavau, ir visuomet tokias nešdavau klebonams, žinoma, lietuviams". Daug dar man žmonės skolingi paliko. Jei dabar galečiau juos pažinti, pamatyti, skaudžiai pabarčiau.

— Na, o pensiją ar gauni?

— Žadėjo jau duoti. Martynas Jankus prašymą jau parašė. Buvau net Kaune pas poną Prezidentą. Taigi ponas Prezidentas ir pažadėjo duoti. Dargi man pinigų davė ir tarnaitei liepė pietumis pavaišinti. Atsiduso senelis. –

Pasiskubykite! Pasiskubykite!

Tiktai Viena Diena Liko Pasinaudoti Šiuo MILŽINIŠKU

PIANŲ IŠPARDAVIMU!

Sutaupykite Virš 50%

Perkant Naujus ir Mažai Naudotus

"Baby Grands, Uprights, Players"

Puikus, Visai Naujas

BABY GRAND

Tiktai Trys Liko

Vėliausias Modelis, Išdirbtas Vieno Žymiausių Išdirbėjų

$269

Automatiški Pianai
Tiktai 5 Liko.
Mažai Vartoti
A-1 Padėjime $69

Mažas Pianas
Pilnos Klavišos
Vėliausias Modelis
$99

Lengvos Mokestys

Neskaitomi Nuošimčiai

CHARRON'S

20 TRUMBULL GATVĖS — TEL DIAL 4-9430

AIDARYTA VAKARAIS

Paryžiuje Atrado Kleopatros Mumiją

Taip, spauda praneša, kad Paryžiuje, Tautos Bibliotekos sode iškasta neseniai du grabai, kurių viename esą, kaip žinovai tvirtina, kažkokio kunigo palaikai iš Amenthotepso IV laikų, antrame gi grabe esanti daug brangesnė mumija. Jeigu tikėti ikišioliniams tyrinėjimams, tai antrame grabe yra Egipto karalienės Kleopatros mumija. Ir kodėl butent tos garsios prieš kelis tukstančius metų karalienės palaikai buvo rasti Paryžiuje, o ne Egipte, kur ji viešpatavo, kur savo gražumu pavilįojo griežtą ir nepalenkiamą Cezarį, o vėliau — Antonijų. Kodel ties Sekvana, o ne ties Nylu? Kaip tat įvyko? Tiesa, ieškota palaikų tos moteries visur: — Kairo, Luksore, Memfyje ir kitur, bet niekam neatėjo į galvą mintis ieškoti karalienės palaikų Paryžiuje. Nes kaip gi: — kur Egiptas, o kur Paryžius! Kas tuos palaikus galėtų čia atgabenti? Tačiau istorija žino daug atsitikimų, kada brangųs istoriniai paminklai amžių bėgyje, žmonėms tarpininkaujant, toli "nukeliaudavo" nuo savo pirmykštės vietos.

Panašiai, gal but, buvo ir su Paryžiuje iškasta (tariamąja kol kas) Kleopatros mumija.

Viena senojo Egipto tyrinėtoja arba egiptologė p. Mirjam Harry atkreipė kitų egiptologų dėmėsį į tai, kad iki šiol Kleopatros palaikų ieškota ne ten, kur reikia. Esą visi senojo Egipto tyrinėtojai pamiršo vieną dalyką: Napoleono buvimą Egipte. Mirjam Harry nurodė, kad Napoleonas, grįždamas iš Egipto, parsivežė Prancuzijon keliolika mumijų. Reikia, esą, nepamiršti, kad didysis Korsikietis, vykdamas į Nilo kraštą, vežėsi su savim taipogi nemaža mokslininkų bei senovės tyrinėtojų. Parvežtieji Napoleono senojo Egipto paminklai dar ir šiandien puošia Paryžiaus muziejus.

Mirjam Harry atrado visų pirma Rymo archyvuose tam tikrus pėdsakus parvežtųjų Napoleono mumijų. Tuose dokumentuose pasakyta tarp kitko, kad parvežtųjų mumijų tarpe yra, gal but, ir Kleopatrijos mumija. Žinia, kaip matyti, ne visiškai tikra. Tačiau trijais metais vėliau pasisekė minėtai Egiptologei rast dokumentus, kuriuose jau daug tiksliau kalbama buvo apie Egipto karalienės palaikus. Šitos brangios relikvijos, kurių buvimo vietą išdavė prancuzams beduinai, buvo atvežtos Napoleono Paryžiun ir čia slaptomis užkastos Tautos Bibliotekos parkė, po kaštonu. M. Harry išvedžiojimams pritarė ir kiti egiptologai. Galop imta kasinėti nurodytose vietose. Kaip pasirodo, kasinėjimai nenuėjo veltui.

Taigi labai galimas daiktas, kad viename iškastųjų grabų yra karalienės Kleopatros mumija.

A. Lap.

Gamtos Skaitykloje

(Prieš Rugiapiutės šventę)

žemė barzdą nusiskuto
ir žandai kupstais išputo,
gydo mergužėlė —
grėbliu grėbsto sausus plaukus,
kad sukrauti nebelaukus
ligi kupstužėlio;
kad nuvežtų nuo veidužio
žemės, valdomas bernužis
augštas vežimėlis
iki kupsto paskutinio,
krautų iki pirmutinio
rąsto daržinėlės!
žemė barzdą nusiskuto
ir kiekvienas lyg pajuto
bangą kvapo plono —
kvapas pasipylė sraunas,
pavydėtų pats ir Kaunas
šio odekolono[1])!
bet — kvepėjimą pajutęs —
pasmakrėlį graibo:
apsidailinti jis gali —
be barzdos jam ne pro šalį,
veidas nors nuraibo...
Bėga prakaitas nuo veido,
fe! — bernytis apsileido:
laša, štai, per plaukus..:
Jį sesulė jo sugėdys:
"Nenusiskuta, begėdis!.." —
vakare sulaukus...
Poilsio jau pirmą dieną
bernas ims skustuvo plieną —
brauks juo, pamėginęs:
raibumu jo juoksis sesė —
"Lyg ant veido vištos lesė!..",
kasos gintarinės
sudrebės vikriai palaidos,
nuskambėjo juoko aidas
atsimuš širdyje...
"Et, nudegs gražiai veidelis!"—
atsakys ramiai bernelis, —
"kol tu vidudryje
vaikščiosi rugienų lauko,
kur dabar juružės plauko
grudo gryno aukso —
busiu veido kaip auksinio,
pradelgėlio paskutinio
degdamas, oi, lauksiu!.."
Ir ateina žemės šventė:
žiemą po sniegais iškentę,
tarpstą — štai — rugeliai;
kai ateis dalgeliais kirsti —
jie turės su auksu virsti, —
kai ateis berneliai...
žemė žandus apsiskuto,
besiartinant pajuto
iškilmingą dieną,
kai berneliai ims sukrusti,
šviesius dalgius pasipustę,
pasiplakę plieną!..
Nesijuok, sesytė miela!
Jaučia tyli berno siela
artinantis šventę:
kol dar ims rugeliai virsti,
žada jie visi sau kirsti
barzdas, neiškentę!..

Arėjas Vitkauskas

1) Gaivinami kvepalai.

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio
Knygynas
Worcester, Mass. 14 Vernon St.

Vietos žinios

Worcesteris Išsikasa po Žiaurios Sniego Vėtros

Trečiadienį per pietus prasidėjo sniego vėtra. Iš pradžių snieguolės krito ramiai, bet paskui kas kartą smarkiau, pučiamos žiauraus, šalto, švilpančio vėjo. Vėtra siautė iki ryto, kada miestas buvo užklotas aukštais pusnynais ir visas susisiekimas gatvėse sutrukdytas. Išryto, miestas pradėjo kastis iš gilaus sniego, nors per naktį gatvės buvo ariamos mašinomis, bet kaip greit buvo sniegas nukastas, tuojaus prisnigo daugiau. Gatvėkariai, automobiliai, autobusai, suklimpę sniege sutrukdė susisiekimą, tai tie, kurie ėjo pėsčiomis pasiekė savo darbo vietas greičiausia ir saugiausia. Per naktį, trylika sniego kasimo mašinos arė sniegą nuo kelių, bet joms darbą trukdė automobiliai kurie užšalo arba pagedo nuo nepaprastos vėtros.

Nuo pietų pradėjo vaikščioti gatvėkarių linijos ir iki vakaro tikimasi, kad bus atidaryta visas susisiekimas autobusais. Visi traukiniai vaikščioja, tiktai yra labai susivėlinę. Vieškeliai yra veik nukasti ir galima važiuot. Septyni šimtai vyrų dirba Worcestery sniego nukasimo darbuose. Šioji vėtra kainuos nemažiau $35,000.

Svarbus V. V. S-gos Skyriaus Susirinkimas

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus susirinkimas įvyks sausio 31-mą dieną, arba paskutinį šio mėnesio ketvirtadienį. Susirinkimas prasidės 7:30 valandą vakaro, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje. Visi V.V.S. skyriaus nariai ir draugijų atstovai malonėkite atsilankyt į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstyt Vienas iš svarbiausių yra tai prisiruošimas prie Lietuvos Nepriklausomybės paminėjo.

V.V.S. Skyriaus Narys

Padėka

Reiškiu širdingą padėką Vilniaus Vadavimo Sąjungos Skyriaus narėms ir komitetui, kurs suteikė man dovaną už pasidarbavimą Lietuvių Aviacijos dienos surengimui, gegužės 30-tą dieną, 1934 metuose. Dovana yra puiki rašomoji plunksna, ant kurios pažymėta vardai: A. J. Katkauskas, Lituanica II, 5-30-34. Man bus atmintis per visą mano gyvenimą. Sykiu tariu ačiu tiems draugams ir geradariams, kurie padėjo veikti toje dienoje lietuvių tarpe. Ačiu visies žmonėms kurie atsilankė toje dienoje. A. J. Katkauskas

Proga Mokytis Lietuviškai

Kas penktadienio vakarą, nuo 7-tos iki 9-tos valandos yra mokinama lietuviškai rašyti, skaityti ir dainuoti. Šios pamokos yra duodamos Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, pasirupinant SLA. 318-tai kuopai. Už pamokas nereikia mokėti, tai yra puiki proga išmokt lietuviškai. Visi lietuviai supranta svarbumą išmokyt savo vaikus lietuviškai rašyti ir skaityti. Per žiemą, vaikai gali daug išmokt lankant šią mokyklą. Komisija dar kartą ragina tėvus atsiųst savo vaikus, kad išmoktų lietuviškai.

A. T. J.

Teismų Sątrauka

Adomas Kabačinskas traukia teisman George Boepple kompaniją nuo Millbury gatvės kaipo kilbasų išdirbėją ir Nathan Cohen, Millbury gatvės mėsininką. Mat, Kabačinsko duktė Vanda bevalgant mėsą, įsprigo į gerklę metalinis spraktukas ir ją sužeidė. Kabačinskas pasiėmė sau už advokatą Ben Mendelsohn iš Slater budinko.

Teisėjas Čemberleinas suteikė perskyrą Edvardui C. Boliui iš Auburno nuo jo pačios Marijonos Bolienės, kuri jau tulas lai kas kaip nuošaliai nuo savo vyro gyvena. Jo pati skundėsi teismui, kad jos vyras gyvenąs su kita moteria ir su jąja nebegyvenęs, todel prašė, kad jai butų suteiktas perskyras. Tačiau po ištyrinėjimc, teismas atsakė jai perskyrą, bet išdavė vyrui, kurį atstovavo ir advokatas Ben. Mendelsohnas.

Karolis Gordonas padavė teismui perskyro prašymą nuo savo pačios Pranciškos Gordonienės iš Bostono už jos žiaurumą ir girtuoklystę. Ji taipgi tuos pačius primetimus daro prieš savo vyrą. Pora turi vieną vaikutį. Advokatas Ben. Mendelsohn atstovauja vyrą.

Emersonas P. Kolteris padavė teismui perskyro prašyma nuo savo pačios, kurią jis įtaria ištvirkavime ir nepaisymą savo namų. Jau trys metai kaip ji su juo negyvena. Pora turi 4 metų vaikutį. Ben. Mendelsohn atstovauja vyrą.

Nepaprasti Šokiai

Viena iš Worceserio draugijų rengia nepaprastus šokius, kurie įvyks šeštadienį, 26-tą sausio, 1935 metais, kaip 7:30 vakare, Lietuvių Salėje, 29 Endicott gatvės. Bus senos ir naujos mados šokiai su skrajojančia krasa, laimėjimais, vyniokliais, rožėmis ir kitais margumynais. Užtikrina gerą laiką už 35 centus.

Saldainiai Ką-tik Atgabenti iš Lietuvos

Ateikite ir įsigykite Birutės išdirbystės saldainių ką-tik iš Lietuvos pargabentų.

Numeris ir Saldainių vardas	Kaina už svarą
1.—Artojas	$1.25
2.—Baublys	1.25
3.—Citrininiai	.75
4.—Dudelės	.85
5.—Diušes	.75
6.—Dzinguliukai	.85
7.—Džekis	.95
8.—Figaro (likeriniai)	1.00
9.—Kaunas	1.25
10.—Klaipėda	1.25
11.—Kun. Birutė	1.25
12.—Kunigaikščiai	.85
13.—Londono Paroda (lik)	1.00
14.—Lediniai	.85
15.—Liežuvėliai (liker)	1.00
16.—Mėtiniai	.75
17.—Svajonė Vilniaus	1.25
18.—Susitikimas	1.25
19.—Trakų Pilis	1.25
20.—Vaisiniai	.75
21.—Vėžiukai	.85
22.—Vėžių kakleliai	.85
23.—Vytautas	1.25
24.—Žibutė	1.00
25.—Celefano maišeliuose gerųjų	1.00

Su užsakymais siųskit ir pinigus. Aplaikius užsakymą, saldainiai bus pasiųsta toje pačioje dienoje. Adresuokite: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Iš Labdarybės Draugijos Veikimo

Labdarybės draugijos susirinkimas įvyko sausio 15-tą dieną. Petras Katauskas atidarė susirinkimą. Netrukus įvairios komisijos išdavė savo raportus. Ligonių lankytojai išdavė ilgą raportą ir po to Kalėdinio fondo komisija išdavė savo raportą. Petras Katauskas pranešė, kad jisai rinko aukas su savo troku per dvi dieni, tai surinko daug aukų. Vietiniai biznieriai aukavo gausiai. Ponas Repečka, batų krautuvės savininkas ir J. Katkauskas, Drabužių krautuvės savininkas aukavo už virš 30 dolerių vertės. Susirinkimui pranešta jogei tie kurie užlaiko gėrymų pardavimo vietas, tie veik visi atsisakė suteikt aukas. Valdyba pranešė, kad buvo reikalinga pataisyti Maironio Parką, tai pelno nuo Parko mažai atliko pereitą metą. Pabaigoje buvo valdybos rinkimas. Valdyba pasiliko toji pati, tiktai V. Delionis užėmė iždininko vietą.

Lietuviški Šokiai

Šeštadienį, sausio 26-tą dieną, Lietuvių Kliubo svetainėje, įvyks lietuviški šokiai. Kadangi pereitos savaitės šokiai visiems labai patiko, tai panašus parengimas yra atkartojamas šį šeštadienį. Worcesterio Lietuvių Kliubas rengia pasilinksminimą savo nariams jų šeimynoms ir narių draugams. Nepraleiskite šios retos progos pasilinksmint ir skaitlingai ateikite į kliubo svetainę šeštadienio vakare.

Rengėjai

Šv. Kazimiero Choro Šokiai

Šv. Kazimiero choro kliubas sumanė surengti seriją priešgavėnias šokių, kas trečiadienio vakarą, Kelley aikštės svetainėje. Muziką grajis Pranas Navickas su savo trubadoriais. Rengimo komisija susideda iš sekančių: Jonas Valinskas, pirmsėdis, komisijos nariai Bernardas Dusevičius ir Juozas Banys, tikietų platinimo; Juozas Žemaitis ir Pranas Navickas, muzikos; Adielė Streimikaitė ir Vera Jankaitė, svetainės papuošimo komisijoj; Marė Zinkiutė, dovanų išrinkimo komisijoj.

Antradienio vakare, Šv. Kazimiero mokyklos svetainėje prasidės turnamentas, ir tęsis per dvi savaiti. Choras nutarė taipgi surengt šokius, kurio pelnas bus skirtas Šv. Kazimiero parapijos naudai.

Valentina Paltanavičaitė (Minkienė) Senmergės rolėje

Koncertas ir Komedija

Aušrelės Draugija rengia nepaprastą parengimą, sykiu koncertą ir vaidinimą; koncerte dalyvaus žymi artistė dainininkė Ona Kubilienė, o vaidinime—Valentina Paltanavičaitė. Parengimas įvyks sekmadieny, vasario 3, 1935, kaip 7:30 vakare, kliubo salėje, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Dalį koncerto programo išpildys Aušrelė. Vaidinimas susidės iš labai juokingos komedijos, bus suvaidintas "Kajetonas". Vaidinime dalyvauja:
Ipolito rolėj —— Andrius Juga
Ksaveros rolėj — V. Paltanavičaitė
Julės rolėj — G. Maliauskiutė
Kajetono rolėj — Jonas Siurila
Režisuoja V. Paltanavičaitė.

Kaip koncertas taip ir lošimas žada but labai įdomųs. Senmergės rolė bus viena iš svarbiausių, kuri daugiausiai juoko padarys.

Antanas Luzgis Rastas Negyvas

Antanas Luzgis, buvo rastas negyvas sekmadienio ryte, savo namuose, 349 Millbury gatvės. Policija sužinojo, kad Luzgis buvo sužeistas automobilio prieš keleta mėnesių, bet Luzgis susitaikė su vairuotoju, kurs nepadavė jokio raporto. Policija ieško tą žmogų, kurs užgavo Luzgį. Dr. F. Baker, kurs tyrinėjo apie mirties priežastį, pranešė, kad Luzgis mirė nuo naturališkų priežasčių. A. Luzgis buvo Kaunietis ir priklausė prie Šv. Jurgio draugijos.

Antanas Luzgis buvo pašarvotas M. Čivinsko laidotuvių namuose. Laidotuvės įvyko antradienio ryte. Šv. Jurgio draugijos atstovai ėmė dalyvumą laidotuvėse. Karstą nešė: Antanas Kigas, Juozas Pečiulis, Martinas Jankauskas, Stasys Bendoraitis, Alekas Andriuška ir Juozas Česna. Buvo palaidotas Notre Dame kapinėse.

L.R.K.S.A. 41 k-pos Parengimas Šeštadienio Vakare

Kortavimo vakaras ir šokiai su užkandžiais ir gėrymais ir gera muzika įvyks šeštadienį, sausio 26-tą dieną, 7-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo žemutinėje svetainėje. Šio vakaro pelnas yra skiriamas sergančiai mergaitei. Įžanga yra po 35 centus visiems, jauniems ir seniems.

Kviečiam Worcesterio ir apielinkės lietuvius atsilankyt į šį vakarą, ypač L.R.K.S.A. 41-mos kuopos nariai turėtų imt dalyvumą labai skaitlingai. Musų priedermė yra paremt užtiktus nelaimės musų narius p. Kulikauskus, kurie rengia šį vakarėlį. Tikimės matyt daug pažįstamų šiame parengime. Rengėjai prisiruošę pavaišinti svečius kuo svetingiausiai. Visi šeimos nariai dirba išsijuosę ir kviečia atsilankyti visus lietuvius.

L.R.K.S.A. 41 kp. Koresp.

Šv. Petronėlės Draugijos Veikimas

Šv. Petronėlės draugija laike savo mėnesinio susirinkimo nutarė surengt "Whist Party" su šokiais, Lietuvių Ukėsų Kliubo namo viršutinėje svetainėje, 9-tą dieną vasario, 1935 metuose, 7-tą valandą vakare. Šios draugijos narės ir išrinktoji komisija labai darbuojasi kad priėmus svečius kuo geriausiais valgiais ir gėrymais. Komisija pranešė, kad labai gerai sekasi pardavinėti tikietus. Rengimo komisija pranešė, kad po visų užkandžių ir dovanų išdalinimo, J. Dirvelio orkestra grajis geriausius ir smagiausius šokius iki nakties vėlumos. Komisija kviečia visus be skirtumo kaip senus taip ir jaunus atsilankyti į musų parengimą, o mes užtikrinam, kad busite užganėdinti. Kas neatsilankys, tai graudysis, nes tokios progos retai pasitaiko. Pelnas skiriamas Šv. Kazimiero parapijai.

O. S.

Šokiai, Westfield, Mass.

Lietuvos D. K. Vytauto draugija rengia šokius, sausio 26-tą dieną, Šv. Kazimiero svetainėje, 22 Williams gatvės. Šokiai prasidės 7:30 valandą vakaro ir trauksis iki nakties vėlumos. Bus visokių valgių ir gėrymų. Bus taipgi įvairių pamarginimų. Orkestra bus labai gera. Įžangos tikietas bus 25 centai suaugusiems ir 10 centų vaikams.

Dabar yra gera progra prisirašyti prie šios draugijos; jaunesniems, nuo 18 metų iki 25 metų įstojimas yra dovanai, gi nuo 25 iki 45 mt. įstojimas yra $1.00. Taigi, gera proga vyrai ir merginom prisirašyti prie šios draugijos. Šįmet, sueįo jau 16 metų kaip L.D.K. Vytauto draugija pradėjo gyvuoti Westfielde. Taigi šie šokiai duos Jums progą susieiti ir paminėti šiąs sukaktuves.

Kviečiam visus lietuvius iš artimesnių kolonijų atsilankyti į šį parengimą. Turėsite gerą progą susipažint vieni su kitais ir turėti gerą laiką.

Rengimo komisija kviečia visus.

V. Minkelis

PASUKITE TIKTAI JUNGTUVĄ

ir galite grajit

Ray Noble

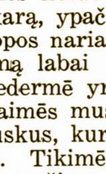

Duke Ellington

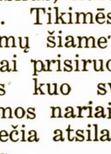

Don Bestor

REKORDUS ANT SAVO RADIO KOMBINACIJOS

Klausykitės radio programų—kurias geriausia mėgstate — paskui pasukite jungtuką, uždėkite rekordą ir išgirskite artistus ir muziką, ką galite išsirinkt bile kada. Kaip? Su nauja, modelio 158 RCA Kombinacija.

Šioji radio kombinacija perduoda programas iš visų stočių — arti ir toli. Balsas nepaprastai švelnus — aiškus kaip gyvas. Rekordus grajit šiąja kombinacija yra tikrai malonumas.

Išgirsite naujausius Victor "Higher Fidelity" rekordus kuriuos įgrajino Ray Noble, Duke Ellington ir Don Bestor su savo orkestromis. Taipgi išgirskite naujausius lietuviškus Victor rekordus.

Amerikos Lietuvis

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Pirmutinė Lietuviška Užeiga

Kur galima gaut visokių skanių gėrymų, ir dargi importuoto iš Lietuvos krupniko. Kur eisite, ten eisite, bet tik nepamirškit ZAVORSKIO IR PIGAGOS UŽEIGOS.

185 MILLBURY STREET

Worcester, Mass.

JONAS J. IR ADOLFAS F. ZALANSKAI

Užlaikome užeigą, nr. 375 Millbury gatvės. Turime visokios rušies alaus — dideli stiklai vertės 10c parsiduoda po 5c. Stiklai partraukti iš Indijos. Importuotos degtinės stiklelis kainuoja nuo 10 centų iki 75 centų.

Turime gabius patarnautojus, kurie moka sutaisyt visokių gėrymų, kuriuos pats prezidentas galėtų vartot.

Malonėkite atsilankyt ir persitikrint.

375 Millbury Street

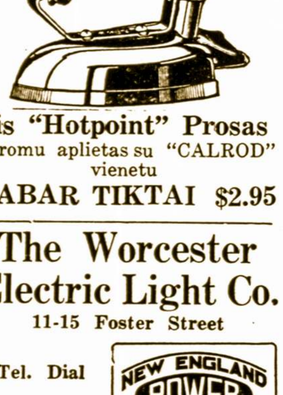

JAU ČIA

Naujas 1935 Kelvinator šaldytuvas yra geresnis negu bile kada — nauji pagerinimai — n a u j i patogumai — daugiau vietos padėjimui ir daugiau ekonomijos. Tikrai — Kelvinator yra tarpe žymiausių verčių 1935 metams.

Naujas

KELVINATOR

Dabar Yra Rodomas

Ypatingai Laike Sausio Mėnesio

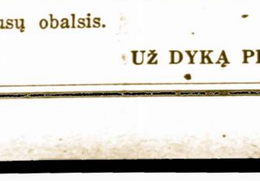

Šis "Hotpoint" Prosas

Chromu aplietas su "CALROD" vienetu

DABAR TIKTAI $2.95

The Worcester Electric Light Co.

11-15 Foster Street

Tel. Dial 2-9771

NEW ENGLAND POWER ASSOCIATION

MILLBURY STREET PHARMACY

SIMON HURWITZ, Savininkas

18 MILLBURY ST. — WORCESTER, MASS.

Registruotas Vaistininkas Visuomet Patarnauja

Tegul šioji vaistinyčia aprupina visus jusų šeimynos reikalavimus. Pilnas pasirinkimas tyrų vaistų už pigiausias kainas. Jusų parama yra visuomet pageidaujama. Greitas patarnavimas ir mandagumas musų obalsis.

UŽ DYKĄ PRISTATOME BILE KUR

Linkėjimai nuo

DAVID GOLDSTEIN

ADVOKATO

390 Main Gatvės

WORCESTER, MASSACHUSETTS

PARSIDUODA

SVARBU RESTORANŲ SAVININKAMS

Kazimieras Vaitkevičius, užsidėjęs naują restoraną ir užeigą, palaikė per penkius mėnesius ir nenorėdamas varyti toliau, užbaigė, išardė vietą ir išparduoda visus šiuos naujus daiktus: dvi kavos urmas; garinį stalinį pečių su uždanga; mažą šaldytuvą, 4 pėdų aukštumo, 3½ pėdų platumo ir 1½ pėdų gilumo; aliejinį įtaisymą kepimui; sujungimą su karštu vandeniu, vartotą per 4 mėnesius; tanką, vamzdžiuką ir lataką šiltam vandeniui; raktą įtaisymui dujinių pečių; sidabrinių šaukštų, peilių, šakių; National registrą.

Pašaukite šiuo adresu: vakarais, Charles White, Tel. Dial 2-0659, arba White Baking Co., 227 Canterbury Street, Worcester, Mass. (4—6)